СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 22 ЛЮТОГО 2002 РОКУ ЧИСЛО 8 VOL. CIX FRIDAY, FEBRUARY 22, 2002 No. 8

Україна на XIX зимовій Олімпіяді: успіх чи невдача?

Спеціяльно для „Свободи"

Ігор Засєда

На нинішню зимову Олімпіяду усі учасники їхали з надією стати на п'єдесталі пошани, хоча реалії спортивного життя України робили ці сподівання для багатьох суперечливими. Але спорт завжди залишає можливість на перемогу і визнання для тих, хто вірить і бореться. Не треба шукати прикладів далеко. У 1994 році на зимову Олімпіяду у Ліліґамері приїхало таке собі непоказне і маловідоме дівча, яке раптом здобуло золото Олімпіяди. Йдеться про трагічну зірочку українського спорту Оксану Баюл. Чому трагічну? Тому що серед багатоголосого прославлення 16-річної ковзанярки не знайшлося нікого, хто допоміг би їй утримати і зберегти свою спортивну славу. На нинішній Олімпіяді усі 70 спортсменів з України були готові повторити спортивний подвиг Оксани Баюл. Цього не сталося...

Чи поїхали не ті, хто міг перемогти? Треба сказати, що на засіданні Національного Олімпійського комітету України (НОКУ), де під проводом голови Івана Федоренка визначався склад української команди на Олімпіяді, вирували пристрасті. Тренери і президенти спортових федерацій відстоювали запропоновані ними кандидатури, члени комітету нерідко заперечували, закономірно запитуючи: чи варто вводити до команди „туристів", від яких марно чекати спортивних перемог? Проте команду було зформовано з числа кращих і вона приїхала до Салт Лейк Сіті з рішучим настроєм. Вочевидь, не тільки золоті нагороди мають означати успіх...

Хто має право на вдячність за участь України у олімпійських змаганнях? Передовсім слід назвати Василя Карленка – провідника і знакову постать у зимовому спорті України, в минулому – спортовця і одного з тренерів збірної СССР. Вирішальною мірою завдяки його зусиллям спортсмени України змагалися на Олімпіяді. Він заздалегідь побував у Салт Лейк Сіті не менше десяти разів, добре вивчив місця змагань, підготував терени розташування збірної, а головне, домігся від Державного комітету зі справ спорту, туризму і роботи серед молоді фінансового забезпечення участи України в Олімпіяді. Разом з ним прибули до Салт Лейк Сіті інші провідні організатори цієї імпрези: член Міжнародного Олімпійського комітету в Україні, олімпійський чемпіон Валерій Борзов, відомий спортовець і єдиний серед спортовців Герой України Сергій Бубка. З власної ініціятиви прилетів, щоб допомогти спортсменам і журналістам, Віктор Петренко – олімпійський чемпіон 1994 року. Чи не більшу підтримку, ніж з України, ми дістали від української діяспори. Голова організації „Канадські приятелі НОКУ" Стах Габа і відома громадська діячка Лариса Барабаш–Темпл зібрали для олімпійської команди України кількадесят тисяч долярів. Один з фундаторів НОКУ, радник Президента України Володимир Кулик сказав мені вже у Салт Лейк Сіті:

– На мою думку, ці люди – більші патріоти України, ніж деякі наші урядовці.

Водночас дехто в Україні надто скептично наставлений до нашої участи в Олімпіяді. Мене, наприклад, неприємно вразив висновок про одного з наших спортсменів у поважній київській газеті: „Кращий серед гірших". Навіщо ж так зневажати свою команду? Чуже хвалимо, своє – гудимо... Водночас слід сказати, що і спортсмени, і тренери, які приїхали у Салт Лейк Сіті, виявилися фанатами своєї справи. Здавалося, скромніших умов для виступу годі й шукати, а вони намагаються долати перепони і прагнуть досягнути успіху. Ось, наприклад, президент Федерації бобслею України Сергій Шведовський, який належить саме до таких безмежно відданих улюбленому спортові людей. Його називають хрещеним батьком українського бобслею. І це – правда... Молодий, обдарований інженер, у часи незалежної України він став підприємцем і на власні кошти утримує „двійку" і „четвірку" бобслею, купує „боби", забезпечує участь спортсменів у змаганнях. І спортсмени готові йти за ним, як кажуть, у вогонь і в воду. Водночас мало хто знає, що захоплення бобслеєм мало не коштувало йому життя. Він розбився на з'їзді, був паралізований, але переміг недугу і повернувся до улюбленого спорту, має у Києві власний спортовий клюб. Не всі так можуть. Нас засмутила поведінка Романа Зубрилова – тренера і чоловіка відомої біятлоністки Олени Зубрилової. Коли вона зазнала невдачі, він повів себе настільки нетактовно, що довелось відправити його до Києва.

Багато хто запитує: чому українська команда не здобула медалі?

(Закінчення на стор. 17)

Меделин Олбрайт відвідала Україну

Посол США в Україні Карлос Паскуаль (ліворуч) і колишній Державний секретар США, голова Ради директорів Національного інституту демократії США Меделин Олбрайт в Києві, 15 лютого 2002 року.
Фото УНІАН

КИЇВ. – До Києва 15 лютого прибула колишній Державний секретар США Меделин Олбрайт, тепер голова Національного демократичного інституту, позаурядової організації у США. 16 лютого вона взяла участь у форумі громадських організацій України під назвою „Суспільство перед виборами". В Україну її супроводжувала чисельна делегація, до складу якої входили президент Національного демократичного інституту Кенет Волек, колишній американський посол в Україні Вільям Мілер та інші. В Україні упродовж трьох днів американські гості зустрічалися з керівниками української держави, провідниками політичних партій і громадських організацій. М. Олбрайт заявила, що прибула до України, щоб „підтримати виборчий процес не лише в день виборів, але й під час усієї передвиборної кампанії".

17 лютого, під час відвідин М. Олбрайт, прес-служба СДПУ(О)

(Закінчення на стор. 3)

Зустріч секретарів Рад безпеки

ХАРКІВ. – 19 лютого розпочалася перша зустріч секретарів Рад безпеки України, Росії, Польщі та Білорусі. Ради безпеки представляли: України – Євген Марчук, Польщі – Марек Сівец, Російської Федерації – Володимир Рушайло, Білорусі – Генадій Невіглас. „Чотири країни входять до різних міжнародних організацій, однак їх об'єднує спільне завдання – пошук рішень у боротьбі з міжнародним тероризмом, транскордонною злочинністю, а також виконання ряду економічних проєктів, що зачіпають безпеку цих країн" – сказав В. Рушайло.

19 лютого учасники провели спільне засідання, на якому зі вступним словом виступив Є. Марчук. Головна мета зустрічі – обговорення питань боротьби з тероризмом, наркобізнесом, нелегальною міграцією, відмиванням „брудних" грошей. Крім того, на порядку денному – розвиток двосторонніх взаємин і стратегічної реґіональної безпеки, тобто, в першу чергу, забезпечення режиму державних кордонів та безперебійного функціонування енерґетичних транспортних коридорів. Всі питання, що розглядаються, за словами секретаря Ради національної безпеки та оборони України Є. Марчука, пов'язані з „невійськовими складовими безпеки".

З 10-ої ранку 20 лютого керівники спецслужб продовжують переговори і опрацюють документ підсумків для спільної прес-конференції. 21 лютого делеґації Білорусії та Польщі від'їдуть до своїх країн, а України та Росії – відбудуть до Києва, де плянується зустріч Є.Марчука та В.Рушайла з Президентом України Леонідом Кучмою. За попередніми плянами, у Києві пройдуть консультації щодо пріоритетних напрямків апаратів РНБОУ та РБРФ, після чого делеґація Росії повернеться до Москви.

УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Г. Ґеншер вітає намір України

КИЇВ. – Колишній міністер закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина Ганс-Дітріх Ґеншер 20 лютого під час свого перебування в Києві привітав намір України набути асоційоване членство в Европейському союзі. Однак, за його словами , для цього необхідно запевнити об'єктивні економічні та політичні критерії: „ЕС висуває єдині вимоги до всіх країн. Ніяких подвійних або потрійних стандартів нема". Дипломати не приховують, що ця візита Г. Ґеншера має ознайомлювальний характер, як і візита колишнього Державного секретаря США Меделин Олбрайт. Тиждень тому Президент Л. Кучма задеклярував бажання наблизитись до Евросоюзу наприкінці 2011 року, але потім, перебуваючи у російському Ханти-Мансійську, заявив, що його слова неправильно інтерпретували, і стратегічним напрямком зовнішньої політики є Росія. Коментуючи цю колізію, Г. Ґеншер зазначив, що не бачить протиріч між наближенням України до Европи та поглибленням її стратегічного партнерства з Росією. Г. Ґеншер відвідував Київ як приватна особа на запрошення українського Президента. Л. Кучма вручив колишньому міністрові закордонних справ ФРН та відомому дипломатові часів „холодної війни" орден Ярослава Мудрого.

Припинено працю з метою захисту басейну Дніпра

ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК. – Роботи зі захисту басейну Дніпра від радіоактивних стоків Придніпровського хемічного заводу у Дніпродзержинську припинено. Про це на прес-конференції 19 лютого повідомив міський голова Дніпродзержинська Василь Швець. За його словами, роботи припинено через невирішеність питання про їх фінансування. Водночас В.Швець повідомив, що готується постанова Кабінету міністрів про виділення коштів з резервного фонду для подальшого проведення робіт. За розрахунками фахівців Придніпровського хемічного заводу і Дніпродзержинського міськвиконкому, для продовження робіт зі знешкодження відвалів, в яких зберігається понад 30 мільйонів тонн радіоактивних відходів, у 2002 році потрібно 7 мільйонів гривень.

Польща запровадить для України візовий режим

ЛЬВІВ. – Консульство Польщі у Львові облаштовує нові приміщення для праці в умовах візового режиму з Україною. Тим часом офіційні українські представники застерігають від багатьох проблем, які можуть виникнути на Львівщині внаслідок зміни режиму на українсько-польському кордоні. Готуючись до введення візового режиму, консульство Республіки Польща у Львові домовилося з міською владою про купівлю більшого приміщення та довгострокову оренду території. Це вкрай необхідний крок, адже щодня їм доведеться видавати тисячі віз, – повідомили 19 лютого у польському консульстві. Окрім цього, польська сторона та МЗС України звернулися з проханням до влади Львівщини виділити додаткові території для встановлення великих павільйонів для майбутнього прийому громадян. У результаті запровадження віз, Львівщина та деякі прилеглі до неї реґіони матимуть додаткові проблеми. Однією з них буде працевлаштування сотень тисяч заробітчан, які повернуться з Польщі, або яких буде депортовано. Тисячі львів'ян мають бізнес або родичів у Польщі.

КИЇВ. – У приміщенні колишньої Центральної Ради 16 лютого відбувся з'їзд Рухів, в якому взяли участь 118 делеґатів від Народного Руху України і 114 делеґатів – від Українського Народного Руху. З'їзд ухвалив Декларацію про відновлення єдности Руху та створив Організаційний комітет, який має підготувати юридичне та організаційне об'єднання. Остаточне об'єднання, котре мало відбутися в квітні цього року, відкладено до осени, так що теперішній з'їзд вважається „першим етапом об'єднання". „Рухи об'єднуються задля національної демократичної розбудови Української держави", – говориться у Декларації. Зі закликами „забути суперечки і власні амбіції" на з'їзді виступили чільні рухівці Генадій Удовенко і Юрій Костенко.

На фото: голова Українського Народного Руху Юрій Костенко, ліворуч, і голова Народного Руху України Геннадій Удовенко розмовляють після церемонії покладання квітів до могили одного з засновників Руху Вячеслава Чорновола в суботу, 16 лютого 2002 р., за декілька годин до початку першого етапу об'єднуючого з'їзду Руху в Києві. *Фото УНІАН*

Указ про тимчасове звільнення О. Омельченка скасовано

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 19 лютого скасував свій указ з 11 лютого про тимчасове звільнення Олександра Омельченка з посади голови Київської міської адміністрації в зв'язку з реєстрацією його кандидатом на парляментських виборах. О. Омельченко залишається на посаді голови міської ради і міської адміністрації. О. Омельченко знову кандидує на посаду міського голови й одночасно очолює виборчий бльок „Єдність" на виборах до парляменту. Він уже заявив, що в разі перемоги на обох виборах надасть перевагу становищу посадника Києва. О. Омельченко виступив проти указу Президента з 11 лютого, так що сталося певне протистояння між ними. Політичні оглядачі уважають, що і Л. Кучма та О. Омельченко тепер можуть вважати себе переможцями в цьому непорозумінні. Перший поставив на місце норовливого градоначальника, який почав забувати, хто керує країною. Другий же залишився на посаді, а також створив прецедент, коли рішення Л. Кучми підлягає не просто обговоренню, а й кардинальному редаґуванню.

Україна попросила Німеччину допомогти в експертизі „таращанського тіла"

КИЇВ. – Україна офіційно звернулася 15 лютого до Федеративної республіки Німеччина з проханням про допомогу в ідентифікації „таращанського тіла" – яке ніби належить журналістові Георгієві Ґонґадзе, котрий зник у вересні 2000 року. Генеральний прокурор Михайло Потебенько призначив третю експертизу „таращанського тіла". Німецький і українські фахівці проведуть в Україні спільну експертизу, в ході якої оглянуть тіло і відберуть зразки. Безпосередньо у Німеччині на німецькому обладнанні буде проведено дослідження фраґментів тіла. Адвокатові Мирослави Ґонґадзе Валентині Міненко Генеральна прокуратура України відмовила в ознайомленні з постановою про призначення додаткової експертизи „таращанського тіла" зі залученням німецьких експертів. Генеральна прокуратура наголосила, що потерпіла сторона безперечно має право ознайомитись у повному обсязі з матеріялами справи лише після завершення попереднього слідства. „Відмовляючи адвокатові в ознайомленні з постановою про проведення додаткової німецької експертизи, прокуратура фактично усунула потерпілих від участи у її проведенні, хоча рішення про її проведення прийнято Генеральною прокуратурою під тиском неодноразових звернень потерпілої сторони", – заявила В. Міненко. Вона наголосила, що „на сьогодні потерпілим невідомо, що саме буде предметом досліджень німецьких експертів, які запитання перед ними поставлено. Потерпілі позбавлені можливости поставити свої запитання перед експертами, які, на їхню думку, не були досліджені попередніми експертизами, і відповідь на які внесла б ясність у розслідування вбивства Георгія Ґонґадзе".

Україна – головний шлях наркотиків на Балкани

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 14 лютого заявив, що Україна перетворилась на одну з головних ланок Балканського шляху наркотиків до Европи. Л. Кучма повідомив, що, за даними „Інтерполу", обсяги контрабанди наркотиків збільшуються, і за 10 років кількість злочинів, пов'язаних з наркотиками, збільшилась в Україні в чотири рази. Л. Кучма повідомив, що в Україні офіційно зареєстровано сто тисяч осіб, які вживають наркотики. Більша частина з них – діти і підлітки.

Фільм про І. Мазепу на міжнародному фестивалі

БЕРЛІН. – На міжнародному кінофестивалі „Берлінале", що проходить у німецькій столиці, 15 лютого відбулася прем'єра українського фільму „Молитва за гетьмана Мазепу". Фільм режисера Юрія Ільєнка був показаний на фестивалі поза конкурсом. Це – історія життя видатного українського гетьмана Мазепи, який ще на початку XVIII століття мав на меті незалежність України. На думку критиків, цей фільм сповнений гарячими сценами запеклої боротьби, політичних інтриґ та палкого кохання. У фільмі грають актори Богдан Ступка, Людмила Єфименко, Микита Джигурда та інші.

У тюрмах Львівщини ліквідують неписьменність

ЛЬВІВ. – У тюрмах Львівщини створюють клясні кімнати для навчання неграмотних в'язнів. Для цього з бюджету області виділятимуть додаткові гроші. Загалом на Львівщині – вісім тисяч ув'язнених. Серед багатьох інших проблем, які є в колоніях України, та й зокрема на Львівщині, не останнє місце посідає проблема неграмотности в'язнів. Є окрема категорія засуджених, які ніколи в житті не вміли писати і читати. На роботу у в'язниці запрошують вчителів та укладають угоди з львівськими професійно-технічними училищами. До цієї справи долучилися і бібліотеки області. Окрім клясних кімнат, у колоніях створюють молитовні кімнати, де у вихідні священники провадять Богослужіння.

Трагедії на шахтах Донбасу

ДОНЕЦЬК. – П'ятеро шахтарів загинули в Донецькій області внаслідок вибуху суміші метану і вугільного пилу на шахті „Красноармійська-Західня". Вибух стався 14 лютого на горизонті 593 метрів. За однією з версій, причиною вибуху стало коротке замикання. У місті Торезі тієї ж ночі внаслідок обвалу породи на приватній шахті загинув один шахтар.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Чому злука УНС і УБС є проблемою

Нещодавно, у 7-му числі „Свободи", я подала до відома членству Українського Народного Союзу і цілій українській громаді, що існує тільки дуже мала можливість, що на чергових конвенціях Українського Народного Союзу (УНС) і Українського Братського Союзу (УБС) відбудеться дискусія над можливістю об'єднання цих двох братських організацій.

Так, як справи стоять на сьогодні, в межах програми конвенції УНС таки напевно не буде розглядатися пропозиція об'єднання. В п'ятницю, 15 лютого, голова УБС п. Іван Олексин повідомив мене, що після опитування всіх членів Головного Уряду УБС виявилося, що можливість об'єднання може існувати тільки тоді, коли буде згода, що нова організація буде мати нову назву.

На спільному засіданні представників управ УНС і УБС 11 січня ц. р. голова УБС п. Іван Олексин наполягав на тому, що умови злуки мусять бути ті самі, які були представлені Конвенції УНС у 1998 році, а саме:

1. Нова організація має називатися Український Народний Братський Союз.

2. На чергову чотирирічну каденцію до Контрольної комісії мають увійти призначені від УБС один (1) контролер, і два (2) радні до Головного Уряду.

3. Всі почесні члени УБС залишаться почесними членами нової організації, без обмеження у часі.

4. УБС відмовився від вимоги створити при Екзекутивному комітеті нової організації для представника УБС позицію Екзекутивного заступника предсідника.

Представники УНСоюзу на цьому засіданні погодилися, що делегати УНС можуть включити до Головного Уряду нової організації одного контролера і двох радних, призначених УБСоюзом, і що всі почесні члени УБС залишаться почесними членами нової організації, без обмеження їх у часі, тому делегати попередньої конвенції погодилися на такі умови. Представники УНС також погодилися, що тижневик „Народна воля" може далі появлятися, як додаток до тижневика „Свобода", а журнал „Форум" буде далі існувати. Всі братські активності і фонди УБС, які тепер існують, будуть втримані у майбутньому і їх очолюватимуть теперішні члени УБС.

Перешкодою у переговорах до злуки стала вимога представників УБС змінити назву нової організації на Український Народний Братський Союз. На попередній Конвенції УНСоюзу вимога зміни назви була представлена до затвердження в осібній точці. По довгій дискусії, ця зміна не одержала належних дві третини голосів і тим самим вона перепала. Осібна пропозиція об'єднатися з УБСоюзом (без зміни назви) дістала вимагане число голосів для її затвердження.

Місяць по Конвенції УНС відбулася Конвенція УБС, на якій делегати не затвердили злуку з УНС з причини, що Конвенція УНС не погодилася на зміну назви нової організації.

На спільній зустрічі 11 січня ц. р. представники УНСоюзу обстоювали позицію, що раз вимога зміни назви перепала на Конвенції, вона має тепер ще меншу підтримку у членів Головного Уряду і членства, як мала чотири роки тому, і не повинна бути предметом теперішніх переговорів. Немає доброї причини цю вимогу ще раз давати під розгляд конвенції і голосування, щоб її делеґати знову відкинули. Тим часом треба видати фонди на оплату адвоката і актуарія для полагодження документації, і багато треба доложити праці, щоб приготовити все до злуки – без можливості осягнути позитивний результат.

Наколи б обидві організації об'єдналися у 2002 році, і якщо зміна назви нової організації буде надалі такою важливою для членів УБС, зміна може наступити на конвенції у 2006 році. Колишні члени УБС будуть тоді мати більший вплив на членів УНС і їм буде легше переконати їх у доцільності зміни назви. Хто може тепер передбачити, чи делегати на конвенцію у 2006 році не забажають іншу назву організації, як ця, що є запропонована.

На цих одиноких нарадах представники УНС постійно наголошували на різні позитивні наслідки об'єднання наших двох організацій, так для членів, як і для організації УБС. Між ними був факт, що члени УБС будуть мати прямий доступ до всіх теперішніх нових і дуже дешевих забезпечених продуктів УНС, включно з кількома родами пенсійних грамот. Якщо наступить об'єднання, нова організація заощадить приблизно 400,000 дол. на адміністрації. Цю заощаджену суму можна буде призначити на дивіденду членам, або для підтримки нової братської діяльности.

Правдоподібно, всі аргументи про різні позитивні наслідки об'єднання двох братських організацій, але без зміни назви нової організації, не переконали членів Головного Уряду УБС про їх потребу і доцільність, і вони не погодилися з цими аргументами.

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

М. Олбрайт...

(Закінчення зі стор. 1)

поширила коментар голови партії Віктора Медведчука щодо проєкту резолюції Сенату США (див.„Свобода" ч. 7) про парляментські вибори в Україні: „Так, наш закон про вибори не є ідеальним, і ситуація, в якій представники органів влади на місцях підтримують тільки один блок - ненормальна. Але, до речі, в США з виборами також не все гаразд. Ми зовсім нещодавно уважно спостерігали за розвитком ситуації в штаті Фльорида. Скільки разів там все перераховували, і досі немає впевнености, що перерахували правильно... всім очевидно і в США, що застаріла система виборників несправедлива. ... Всім очевидно, что право кожного штату друкувати свою форму бюлетеня дає можливість окремим губернаторам впливати на результати виборів. Але в США дуже консервативно ставляться до своїх законів і не поспішають їх змінювати... Що, в такому випадку, дає право Сенатові США на таку різку резолюцію? Ми, звичайно ж, не проти, а за міжнародних спостерігачів, за прозорість виборів і проти тиску на ЗМІ. Ми, звичайно ж, вітаємо те, що США зацікавлені в зміцненні демократії в нашій країні і продовжують розглядати Україну як важливого партнера. Але відчуття міри і такту, як мені здається, авторам резолюції відмовляє".

Під час виступу 18 лютого на телебаченні Президент Леонід Кучма висловив невдоволення у зв'язку з заявами західніх спостерігачів, зокрема колишнього Державного секретаря США М. Олбрайт, які звинувачують українську владу у порушенні виборчого законодавства і застосуванні адміністраційних ресурсів. „ А ви таке запитання задавали М. Олбрайт? Треба було аналогічне запитання... Чого нам всі задають, а ви не задаєте нікому? Поїдьте в Европу – там такі ж проблеми. Скажіть, всюди в уряди йдуть провідники партій, вони не використовують свого становища, коли йдуть на вибори?" – запитав Л. Кучма журналістів.

Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко і колишній Державний секретар США Меделин Олбрайт 16 лютого на зустрічі обговорили питання двосторонніх взаємин України та США. Після зустрічі М. Олбрайт заявила журналістам, що Америка надає великого значення розвиткові взаємин з Україною. А. Зленко подякував М. Олбрайт „за її чітке розуміння і бачення геостратегічної та геополітичної ролі України" на міжнародній арені. Вона наголосила на надзвичайно важливому значенні, якого США надають подальшому демократичному розвиткові України. За її словами, таку ж важливу ролю США відводять своїм взаєминам з Україною.

М. Олбрайт зустрілася з провідником виборчого бльоку, головою партії „Батьківщина" Юлією Тимошенко. Головним предметом розмови була передвиборна ситуація в Україні. Ю.Тимошенко передала ряд документів про порушення закону про вибори, які сьогодні відбуваються в Україні, зокрема про те, наскільки „брутально розгортаються ці вибори з боку влади". На думку Ю.Тимошенко, людям, які приїхали подивитися, як відбуваються вибори в Україні, буде цікаво знати, „що робить влада для того, щоб будь-якою ціною залишитися при владі". Крім цього, заплановано певні шляхи співпраці міжнародних організацій з бльоками і партіями України з тим, щоб запобігти зловживанням під час передвиборної кампанії.

М. Олбрайт також зустрічалася з провідником Соціялістичної партії України Олександром Морозом. Під час розмови він ознайомив М.Олбрайт з передвиборною ситуацією в Україні, порушувалися також питання „касетної" справи тощо. О.Мороз повідомив М. Олбрайт про ряд порушень, запримічених членами СПУ під час підготування до виборів, – з жовтня 2001 року до кінця січня 2002 року. О.Мороз відзначив, як найголовніше, використання ЗМІ для реклями пропрезидентських партій і бльоків та інформаційну бльокаду, перш за все на телебаченні, навколо опозиційних сил. Також під час розмови було порушено питання взаємин СПУ та Комуністичної партії України. О.Мороз схарактеризував їх як конкурентні, оскільки обидві партії розраховують на багато в чому схожий електорат. М. Олбрайт зазначила, що їй „особливо приємно зустрітися з провідниками неурядових громадських організацій, оскільки саме такі організації у всьому світі забезпечують не тільки демократію у суспільстві, але й поглиблення і подальший розвиток процесів демократизації". Вона додала, „що завжди високо оцінювала діяльність неурядових громадських організацій" та усвідомлювала важливість їх ролі, ще працюючи на посаді Постійного представника США при ООН. Як наголосила М. Олбрайт, велика увага має приділятися участі громадських організацій у виборчому процесі, хоча б у ролі спостерігачів. За її словами, у „зрілих демократичних суспільствах" саме громадські організації виконують дуже важливу працю, а уряди їх цінують і тісно з ними співпрацюють.

М. Олбрайт сказала, що їй в Україні подали багато, „достовірних свідчень " про порушення під час передвиборної кампанії. Назвала серед порушень залякування журналістів, нерівний доступ кандидатів до засобів масової інформації, подання незбалансованої інформації про вибори і використання посадовцями службового становища на користь певних кандидатів.

За матеріялами ЗМІ.

У 2001 році вбито 60 журналістів

ПРАГА, Чехія. – Згідно з оприлюдненим 25 січня річним звітом Світової газетної асоціяції,в усіх країнах світу 2000 року загинуло 53 журналісти, тим часом минулого – 60. В Афганістані, унаслідок воєнних дій і вбивств з боку сил Талібану й Аль-Кайди, загинуло вісім кореспондентів, переважно західніх засобів інформації. Проте, найнебезпечнішим місцем у світі для праці журналістів залишається Латинська Америка, де загинуло 16 журналістів. 10 з них загинули в Колюмбії за обставин, які свідчать про те, що всі вони стали жертвами своєї викривальної журналістської діяльности.

Щорічний звіт Світової газетної асоціяції описує низку конкретних випадків убивств журналістів у Східньоевропейських країнах, у тому числі в Україні. Серед іншого автори звіту описують випадок убивства у липні минулого року телередактора Ігоря Александрова. Після проведеного слідства, мовиться у щорічному документі асоціяції, міліція ствердила, що журналіст нібито став випадковою жертвою убивства. Проте, посилаючись на українську парляментську комісію, Европейський інститут засобів інформації вважає, що слідчі просто намагаються замести сліди за вбивцями. Автори звіту наводять також убивство в червні минулого року редактора газети і колишнього комуністичного функціонера Олега Бреуса, який теж загинув від кулі замовленого вбивці. У переліку жертв журналісти із Беоґраду, Краю Косово, із Грузії і Латвії та інших посткомуністичних країн.

Радіо „Свобода"

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Дж. Буш відвідує країни Азії

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш 17 лютого розпочав свою офіційну візиту до Японії, Південної Кореї та Китаю. В дорозі до Японії він зупинявся в Алясці, де зустрічався на військовій базі з вояками. Після дводенного перебування в Японії та виступу перед парляментом, де він заторкнув двосторонні взаємини і проблеми економіки та похвалив Японію за підтримку боротьби з тероризмом, 19 лютого Джордж Буш прибув у Південну Корею. У цій країні панує занепокоєння з приводу недавньої заяви Дж. Буша про те, що Північна Корея є частиною „вісі зла". Південні корейці побоюються, що такі слова американського провідника можуть підірвати зусилля Сеулу, спрямовані на поліпшення взаємин з Пекіном. 20 лютого, після переговорів із президентом Південної Кореї Кім Де Джуном, Дж. Буш відвідав демілітаризовану зону, яка розділяє Південну та Північну Корею. У четвер, 21 лютого, почалася його візита до Китаю.

Югославські ЗМІ повідомляють про суд над С. Мілошевичем

БЕОҐРАД, Югославія. – Засоби масової інформації у Беоґраді докладно повідомляють про перебіг процесу над екс-президентом Юґославії Слободаном Мілошевичем перед Міжнародним трибуналом у Газі. Преса цитує слова головного прокурора Карли дель Понте, що в Газі судять С. Мілошевича, а не сербський народ і державу. Беоґрадські газети присвячують кілька сторінок повідомленням з Гаґи, нагадуючи, що самолюбний і самодостатній екс-президент не виявив жодних емоцій, поки слухав важкі звинувачення. Факт, що він відмовляється анґажувати адвокатів, експерти вважають великою помилкою С. Мілошевича. Кілька сербських телемереж передають в прямому етері процес над колишнім президентом.

Російська Православна Церква не приймає кардинала В. Каспера

МОСКВА. – Російська Православна Церква 13 лютого офіційно поінформувала Ватикан про те, що візита до Москви кардинала Вальтера Каспера є небажаною. Кардинал, який очолює папську раду з питань сприяння християнському єднанню, мав прибути до Росії у другій половині лютого. Відмова Московської патріярхії прийняти кардинала була відповіддю на рішення Папи Римського Івана Павла II підвищити статус католицьких парафій у Росії. Створення чотирьох епархій з центрами у Москві, Саратові, Новосибірську та Іркутську Російська Православна Церква розцінила як недоброзичливу акцію.

Наркотики – джерело фінансування тероризму

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш 13 лютого заявив, що наркоторгівля є одним із головних джерел фінансування міжнародного тероризму. У Білому Домі Буш виступив із викладенням нової американської стратегії у сфері боротьби з нелеґальним обігом наркотиків. За американськими даними, 12 із 28 угруповань, внесених Державним департаментом до списку терористичних організацій, займаються торгівлею наркотиками. Понад чотири мільйони американців вживають заборонені наркотики. Одне із головних завдань нової стратегії – зменшити їх кількість на 25 відсотків протягом найближчих п'яти років.

Убито афганського міністра

КАБУЛ, Афганістан. – Міністра цивільної авіяції і туризму Абдул Рахмана убито 14 лютого.Триває розслідування обставин смерти. Спочатку повідомлялося, що його убив натовп прочан, розлючених затримкою авіорейсу у Мекку. Але пізніше глава тимчасової адміністрації Афганістану Гамід Карзай заявив, що міністер став жертвою змови. За звинуваченням у причетності до убивства А. Рахмана заарештовані декілька високопосадових працівників тимчасової адміністрації. Г. Карзай 19 лютого призначив Залмая Расула міністром цивільної авіяції і туризму. З. Расул є одним із найближчих соратників колишнього афганського монарха Захіра Шаха.

У Молдові молоді демонструють

КИШИНІВ, Молдова. – Майже 15 тисяч молодих людей вийшли 13 лютого на вулиці столиці Молдови з протестами проти плянів уряду країни надати російській мові статусу другої офіційної. Найчисельніша антиурядова демонстрація в цьому році була організована Християнсько-демократичною народною партією Молдови. „Не треба фальсифікувати історію!", „Зупинити русифікацію!", „Краще померти, як стати червоним!" – такі гасла можна було бачити в руках учасників мирної демонстрації в Кишиневі. Перші виступи проти курсу комуністичного уряду Молдови, який став при владі минулого лютого і не приховує своєї прихильности до Росії, почалися цього року. Загалом, як пишуть аґентства, молодь країни бачить покращення свого майбутнього в тісніших зв'язках Кишинева зі Заходом.

М. Солтиса знайшли повішеним у камері

САКРАМЕНТО, Каліф. – Український еміґрант у США 27-річний Микола Солтис, якого засудили за вбивство шести членів своєї родини минулого року, включно з вагітною дружиною, 14 лютого повісився у камері каліфорнійської в'язниці. Речник поліції повідомив, що існують чіткі ознаки того, що Микола Солтис наклав на себе руки. Вбивства Солтиса нажахало українську та російську громади Сакраменто, але жодного чіткого мотиву злочину так і не було встановлено. Посольство України у США погодило з прокуратурою і адміністрацією в'язниці можливість передання тіла і особистих речей М. Солтиса його родичам в Україні після проведення необхідних процедур.

Гліб Павловський - про „головне досягнення" у взаєминах України і Росії

ПРАГА. – Голова Фонду ефективної політики, російський політолог Гліб Павловський вважає головним досягненням українсько-російських взаємин за 10 років – уникнення міждержавного збройного конфлікту із застосуванням сили. Наступним важливим досягненням у 10-літній історії стосунків України і Росії Павловський називає можливість вирішення двосторонніх проблем через вибори. Що має на увазі відомий в Україні російський політолог, і як він уявляє собі майбутнє двох сусідніх країн?

Хотілося б запитати:„Пане Павловський, якщо за 10 років від дня встановлення дипломатичних взаємин між двома суверенними державами, Україна і Росія так і не вирішили принципових питань – делімітації і демаркації кордону, не опрацювали механізму повернення радянських боргів, до кінця не узгодили схеми енергетичних розрахунків, то про які „головні досягнення" останнього десятиліття можна говорити?"

Г. Павловський: „Росії та Україні вдалося уникнути будь-якої форми жорсткого міждержавного конфлікту зі застосуванням сили. Часто забувають, що саме по собі це – досягнення. Чия це заслуга, важко сказати, але це дуже важливо. Слід нагадати, що буквально на самому початку, у 1991 році виникла тема можливих територіяльних претензій, і наші адміністрації тоді змогли відсунути цю тему на периферію.

Проблема і досі зберігається, але лише як тема марґінального порядку, тема марґінальних політичних сил. Наступним важливим моментом я назвав би те, що за ці 10 років, великою мірою завдяки льояльним міждержавним взаєминам між Україною і Росією, обидві сторони навчилися розв'язувати головні проблеми через вибори".

Далі відомий у Росії експерт з українських питань Г. Павловський говорить, що Росія сподівається, що в результаті нинішніх виборів в Україні відбудеться радикальна зміна у взаєминах двох країн. Мовляв, предмет виборів до Верховної Ради – підсумки 10-ліття незалежности України і майбутня модель політичного розвитку цієї країни. Отже, після виборів Росії буде простіше вибудовувати довготривалі взаємини з Україною. Цитуємо Г. Павловського: „Вибори повинні зформувати не просто сильну законодавчу владу, а таку, що зуміє льояльно працювати з президентською владою, що посилить суверенітет України. Насправді, саме це потрібно Росії, інакше, якщо виникне якесь протистояння у владі, Москві буде складно будувати взаємини з Україною".

Якщо пан Павловський говорить, що суверенітет України посилить сильна й льояльна до президента Верховна Рада, то важко зрозуміти, що ж насправді більше потрібно Росії – суверенна Україна чи пропрезидентський парлямент в Україні?

І на закінчення ще одне запитання до Г. Павловського.

„Сьогодні дуже часто можна почути думки про те, що Україні й Росії слід триматися разом, аби у майбутньому мати шанс на членство в Европейському Союзі. І якщо спробувати спрогнозувати ситуацію на наступні 10 років, чи стоятимуть колись поруч Україна й Росія на порозі ЕС?"

Г. Павловський: „Ну, на порозі Европейського Союзу Росія і Україна вже стоять і будуть стояти ще довго. Хотілося б вірити, що менше, ніж 10 років. Якщо наші адміністрації та ділові кола серйозно над цим попрацюють, я гадаю, є шанс, що у другій половині першого десятиліття нинішнього століття розпочнеться систематична праця з адаптації наших законодавств до норм Евросоюзу. Звісно, цей процес навряд чи завершиться раніше кінця першого десятиліття".

Ольга Буряк,
Радіо „Свобода"

Европейський союз визначає свою близькосхідну політику

СТРАСБУРҐ. – Міністри закордонних справ країн Европейського Союзу 18 лютого ухвалили основні напрямки европейської політики на Близькому Сході. Першим політичним заходом вони назвали якнайскоріше створення палестинської держави.

Стосовно Зімбабве вирішено запровадили санкції проти режиму президента Зімбабве Роберта Мугабе та 19 членів його адміністрації. Їм заборонений в'їзд в країни Европейського Союзу, а їхні рахунки у банках ЕС – заблоковані.

Також запроваджується ембарґо на торгівлю зброєю зі Зімбабве.

Так Евросоюз відповів на політичне насильство і відсутність свободи слова в Зімбабве напередодні березневих виборів. Однак санкції ні яким чином не торкнуться гуманітарної допомоги мешканцям африканської країни.

Крім того, було прийнято історичне рішення передати з 1 січня наступного року сили поліції ООН у Боснії під юрисдикцію Евросоюзу.

До участи в міжнародних силах поліції буде запрошено також Україну та Росію.

УНІАН

Не повертаймося до давньої неправди

Разом з іншими виборцями України я дістав персонального листа від Центрального комітету Комуністичної партії України (оновленої), у якому зокрема написано (перекладаю з російської):

„Шановний Леве Костянтиновичу! Ми добре пам'ятаємо ті часи, коли у нашій великій країні ніхто не голодував і не боявся, що нічим буде платити за помешкання. Ми знали, що усе збудоване і створене нашою працею – наше, народне. Від космічних кораблів до лікарень, фабрик і дитячих садків. Сьогодні у нас відняли все. З цим миритися не можна. Тільки разом ми зможемо подолати бідність. Ми, Комуністична партії України (оновлена), рішуче виступаємо за згуртування тих, для кого совість – не порожній звук, за оновлення рядів, очищення від відступників і зрадників. Народна програма, з якою ми йдемо на вибори, серед інших напрямків, передбачає зниження плати за помешкання, повернення гарантованого права на працю, житло, безкоштовну освіту і медицину, підвищення пенсій і платень, повернення вкрадених заощаджень". ***Далі йде заклик підтримати програму комуністів. Вирішив я відповісти Центральному комітетові:***

„Шановний Центральний комітете! Дозволь мені не погодитися з тезами отриманого листа, зі спробою запевнення, що все довкола було народним, а життя – безтурботним. Велетенські зусилля усієї партії комуністів впродовж років були спрямовані на те, щоб саме така ілюзія затвердилася у свідомості людей мого покоління. Про це складали пісні, писали книжки, знімали фільми. З іншого боку, комуністи зі застосуванням страху привчали нас не думати самостійно, не цікавитися, не розпитувати, тому що будь-яка цікавість була небезпечною. Ми мали безумовно вірити лише у те, що нам втлумачують. Наслідком такої обробки нашої свідомости стала породжена обережністю байдужість до усього, що діялося довкола.

У роки мого дитинства у нашому дитячому будинку імені Сталіна (йшов 1947 рік) побував київський письменник Петро Панч, який після цієї візити написав книжку „Ерік шукає щастя" – про чорношкірого американського хлопчика, який утік з Америки до СССР в пошуку кращої долі. Коли ми прочитали книжку, то, звісно, відчули прикрашений опис нашого голодного побуту, але промовчали, зате беззастережно повірили у те, що в Америці ще голодніше. Щоправда, нам видавали тоді американські одяг, взуття і консерви, але ми не зіставили цього з книжкою. Тоді я не подумав і про те, чого це моя мама за вірш про Україну перебувала у далекому сибірському таборі, а я ріс під наглядом чиновників, які формально вважалися вихователями? Так мусить бути, твердили ті тупі вихователі. Про те, що сотні тисяч ровесників моєї мами потрапили не до Сибіру, а під кулі НКВД, я у дитинстві не знав. Тепер ви пишете, що „у нашій великій країні ніхто не голодував і не боявся, що нічим буде платити за помешкання". Коли б то тільки цього треба було тоді боятися!

Опісля я пішов вчитися на бухгалтера – не з великої любові до обліку, а тільки тому, що не мав іншого вибору: для сина репресованої вчительки ряд професій був заборонений. Усе довкруг було „наше, народне", але партія і органи безпеки пильнували за тим, щоб у „нашому", не опинився хтось з „ненаших".

Тривалий час, уже працюючи в науково-дослідному інституті хемічної промисловости, я був „невиїзним", тобто комісія обласного комітету комуністичної партії, яка не давала мені дозволу на відвідання сусідніх країн, навіть не розглядала моєї заяви. Пригадую прикрість керівників цієї галузі, коли мені доручили написати сценарій фільму про співпрацю хеміків соціялістичних країн, а виїзна комісія не випустила мене на зйомки цього фільму. Я був привчений не протестувати при відвертій глупоті зверхників, бо вже знав, що „наше" – це не моє.

Коли над військовою школою, де я був учнем, великі літаки везли десант на Будапешт, ніхто з солдатів не зацікавився причиною угорського повстання. Коли танкові дивізії рушили на Прагу, я перебував серед мовчазної більшости. Тільки окремі люди героїчних характерів протестували проти насильства і йшли за дроти. „Сьогодні у нас відняли все", – нарікає ЦК партії. Чи не за втраченою можливістю безкарного сваволля шкодують оновлені комуністи?

У ті роки мені пощастило завдяки службовій мобільності у відрядженнях купувати для дітей масло на Хрещатику в Києві, черкаську гречку – у Москві, а м'ясо з України – у Ленінграді, тоді як інші обходилися кістками з назвою „супових наборів" і дрібною картоплею, яку самі ж вирощували на городах.

Гарно ви написали про народні лікарні... Одне дивує: чомусь забулося у Центральному комітеті, що крамниці, лікарні, санаторії, майстерні з пошиття взуття й одягу для номенклятурних працівників партії були окремими, з відповідним забезпеченням, а народ перебивався з безкоштовною, а тому й безсилою медициною, стояв у чергах продовольчих магазинів. Впродовж багатьох десятиліть тривала нерівна гра з народом: можновладці запевняли людей, що треба радіти тому, що бодай війни в Україні немає, а добробут – він осьдечки, вже на обрії... А самі ж бо вони сиділи у тому добробуті не за обрієм, а у спеціяльно побудованих, відповідно умебльованих помешканнях так званих „царських селищ", які часто-густо мали і пильну охорону... від народу.

Пишучи цю відповідь, я не керуюся заздрістю, тому що наше життя насправді було духовно багатшим від плазування номенклятурників. Але я відчуваю жаль до себе, що тривалий час хилився, мирився з неправдою, бо був привчений змалку до цього. Я відчуваю жаль до Центрального комітету, який тепер проголошує оновлення своєї партії, але діє старими методами. Чи ж за часів Леніна комуністи вже не обіцяли землю селянам, а фабрики – робітникам? А скінчилося колективізацією, голодуванням, репресіями... Тепер Центральний комітет знову розповідає байки, агітує за ілюзії. Я знаю, чому. Бо тепер номенклятурники і їхні діти мусять заробляти на свій добробут і мріють повернути учорашнє... О, багато чого вони пригадали б нинішнім націонал–демократам! Проте й тепер далеко не всі з „учорашніх" мають підстави скаржитися на голод і неспроможність заплатити за житло. Чималі кошти і майно комуністичної партії так і не стали народними, залишились „оновленим". Тепер вони закликають очистити свої ради від відступників, натякають, що їхня програма, поряд з обіцянками безкоштовної медицини, має й „другіє направлєнія". Саме у цьому й криється небезпека: ідейно зміцніла партія комуністів готується до боротьби за „інші напрямки", не нагадуючи нам, що провідною засадою цієї партії є так званий „демократичний централізм", який вимагає (цитую за статутом КПРС): „сувору партійну дисципліну і підкорення меншости більшості, беззастережну обов'язковість рішень вищих органів для нижчих". Чи варто нагадувати, як карали за порушення засад суворости і беззастережної обов'язковости? Обізнаністю народу у цих справах пояснювалась його обережність і покірливість".

Одночасно з листом від ЦК оновленої комуністичної партії надійшов до мене лист від дніпропетровського журналіста-видавця Фіделя Сухоноса, який зокрема пише: „Розгублені спочатку комуняки знову звели голову. У 1991 році вони ніяковіли виходити на вулиці з червоними прапорами. Нині, хоч пересічно лише з бабусями й дідусями, вони знову сунуть на вулиці наших міст. Романтики-демократи, ошукані новітніми олігархами, пересварилися поміж собою і заскочено озираються навкруги. А де ж та Україна, на котру ми усі чекали? А все виглядає дуже просто. Ту Україну слід ще збудувати у поті й щоденних клопотах. Про це забули сказати народу демократи, а комуністи тепер тішаться з тієї забудькуватости, в усьому звинувачуючи „незалежність".

Листа від ЦК комуністів отримало багато українських виборців. Одні викинуть його до коша, якась частина виборців повірить у обіцяне підвищення платень і пенсій. А варто б усім уважно, прочитати писання оновлених комуністів, щоб пересвідчитися, хто ж насправді стукає до наших осель, натягнувши на старі номенклятурні уніформи оновлені овечі шкури?

Левко Хмельковський

У першій декаді лютого в Одесі відбулись масові демонстрації молоді, яка вимагала дотримання закону про державність української мови. На світлинах одесита Олега Куцького – учасники пікету громадського комітету опору „За правду" в Одесі, які виступили на захист української мови та української національної церкви в Одесі.

Полум'яні дочки України

Українська земля впродовж століть зродила чималу кількість героїв – тих особистостей, котрі зуміли виявити своєю самовідданістю, відвагою та мужністю здатність на подвиги у виконанні обов'язку. Серед них вагоме місце належить українській жінці, котра від найдавніших часів завжди виконувала покладений на неї обов'язок, навіть коли платила за це своїм життям, бо вірила в силу духу та поривання свого народу до волі. Про це знаємо не тільки з історичних аналів, але також з конкретних прикладів, фактів і від свідків, тому доцільно пригадати про це одним, а інших просто ознайомити з тією істиною. Бо ж звісно, що народ, який не свідомий свого минулого, не заслуговує на творення свого майбутнього. Серед плеяди українських жінок-героїнь прикладом у боротьбі за право на людську і державну волю свого народу назавжди залишаються дві особливі жіночі постаті – Ольга Басараб і Олена Теліга. Вони свідомо віддали своє молоде життя, щоб народ їх жив, підкресливши своєю поставою ті вартості, котрі необхідні для того, щоб не стати жертвами загарбників-ворогів, лакеїв-пристосуванців і пасивних смердів-гречкосіїв. Вони кинули виклик окупантам і загинули подвижницями – невтомними борцями великої мети.

Ольга (з Левицьких) Басараб народилася 1889 року в селі Підгороддя, біла Рогатина, де батько був священиком. Навчалася у німецькій школі монахинь у місті Вайсвасер на Шлеську та в Інституті для українських дівчат у Перемишлі, перейшла до ліцею, де здала матуру. Вищі торговельно-економічні студії закінчила у Відні. З батьківського дому винесла глибокі релігійне та національне почуття, що в майбутньому стали їй запорукою витривалости та незламности. У 1914 році виходить заміж за інженера Дмитра Басараба, котрий, як старшина австрійської армії, гине у перших днях війни 1915 року на італійському фронті. На запрошення уряду УНР працює секретаркою української амбасади у Фінляндії, а згодом – в уряді Євгена Петрушевича у Відні. До Галичини, окупованої Польщею, повертається 1923 року, де вступає до підпільної Української Військової Організації (УВО), як зв'язкова. Припадково її викрито та 9 лютого 1924 року ув'язнено. Жорстоке слідство тривало всього кілька днів і закінчилося її смертю вночі з 12 на 13 лютого 1924 року. Загинула О. Басараб від тортур, завданих їй під час слідства, а їх причиною була її відмова будь-яких зізнань. На стіні келії, вмираючи, залишила своє свідчення про нового окупанта та заповіт майбутнім поколінням: „Вмираю, замучена, пімстіть. Ольга Басараб".

Олена Теліга народилася 1907 року в Петербурзі у зросійщеній українській родині проф. Івана Шовгеніва, де виростала до десяти років, не відчуваючи своєї приналежности до українського народу. У 1917 році родина Шовгенівих переїжджає до Києва, де 10-річна Олена стає свідком подій Визвольних змагань. Після поразки батько і старший брат, воїн Української Армії, виїхали. Олена з мамою і молодшим братом залишаються в Києві. Існування у загарбаному більшовиками Києві стало неможливим, і 1923 році мати з дітьми втікає і добирається до Чехословаччини, де проф. І. Шовгенів став ректором Української Господарської Академії в Подєбрадах. Там Олена, увійшовши в українське свідоме середовище, формує свій світогляд і вперше починає говорити українською мовою. Знайомиться з Михайлом Телігою, родом з Кубані, та одружується з ним у 1929 році. Відтак молоде супружя виїжджає до Варшави, де Олена включається в життя української громади. На той час припадає також найбільший розквіт її поетичної творчости. Вступає у ряди Організації Українських Націоналістів (ОУН). Осінню 1941 року О. Теліга повертається в Україну, до Києва, очолює Спілку українських письменників, редагує літературний тижневик „Літаври" та організує українське життя в Києві. Незважаючи на особисту небезпеку ув'язнення, не погоджується на виїзд з Києва. Німецьке гестапо ув'язнює О. Телігу 9 лютого 1942 року, а кілька днів пізніше її з чоловіком Михайлом та іншими співробітниками розстрілюють у Бабиному Ярі.

Вони, що свідомо зріклися особистого та віддали своє молоде життя за волю України, вірили, що їхня жертва не буде забутою у вирі історичних подій, а збережеться назавжди у пам'яті майбутніх поколінь.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дві України

Розуміється, цей заголовок „О-КИ" викличе відразу здивування, а то, може, й обурення деяких читачів: „Як це можливо, щоб були дві України?".

Однак, коли ти, читачу, пильно читаєш усі сторінки нашої „Свободи", тоді цей заголовок ніяк не буде дивним, а навпаки – може ще викликати запитання: „Чому тільки дві України?".

Але справді, як ви читаєте свіжі враження з подорожей в Україну „заморських" українців чи навіть міркування тих, що там постійно живуть, завважте, які вони різні і як порізному у цих дописах змальована ця наша Україна. Тут ідеться не тільки про враження із краєвиду чи імпрез, але про загальне враження, з яким цей чи інший обсерватор описує свою зустріч із батьківщиною.

Минають роки, а цим описам такої різної України немає кінця. Чи це залежить від настрою відвідувачів України – чи від їхнього бажання, чи просто від загальної настанови – важко збагнути. Але щоб не бути голослівним, дозвольте декілька прикладів.

Ось на сторінці „Із редакційної пошти" читаємо повний захвату опис поїздки в Україну під промовистим заголовком „Послухати, як в листі шарудить їжак", а таки зараз під тим дописом – інший: „Чому я вийшов із засідання", де автор пише, що мусив вийти зі засідання Асоціяції філателістів України, бо „державні поштові службовці високого рангу не користувалися українською мовою". В іншому нумері „Свободі" читаємо повний ентузіязму репортаж із засніженого Києва, де стоїть чорне по білому: „Українську мову вживають на пошті, банку, в тролейбусах, таксівках, ресторанах, поїзді, на станції, на вулиці, включно із уніформованими міліціонерами та службовцями міністерства внутрішніх справ". В іншому номері „Свободи" – довгий репортаж про відвідини України має промовистий, оптимістичний заголовок „В Україні вже є політичний поступ", одначе у самому репортажі автор описує відвідини не тільки Києва, але й південно-східніх областей, і сам визнає, що „панівне становище там займає російська мова, а влада на всіх рівнях підтримує цю мовну ситуацію".

І так воно іде безконечною чергою, допис за дописом, стаття за статтею, і невідомо, скільки у всіх цих описах сьогоднішнього дня є того, що в англійській мові так гарно називається „wishful thinking", а скільки – реального сьогодення.

Розуміється, радіємо з кожного знаку „українізації" в Україні, конкретно коли йдеться про вживання української мови. Одночасно не можемо замикати очей на дійсність та описувати стан у рожевих барвах, коли так „рожево" не є.

Ось так читач, якому доля з цих чи інших причин не дала щастя тепер побувати в Україні, – читає про дві різні України та не знає, кому вірити. То, може б, однак, трішки більше об'єктивізму просити у відвідувачів України та у їхніх призначених для преси враженнях із цих поїздок?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Одні дякують, інші докоряють...

Редакція „Свободи" сприймає як свідчення зацікавлености читачів рівнем нашого тижневика ті листи, у яких висловлюються схвалення публікацій або незгода з ними. Ми вдячні усім дописувачам, незалежно від змісту їхніх листів. **Ірина Камінська** з Чикаґо разом з відновленням своєї передплати і чеком на подарування передплати в Україну, пише: „Передаю мою щиру подяку за цікаві листи в ч. 3 „Комерсанти під святими прапорами" і „Десять причин пишатися Україною". Це – відповідь тим, хто бачить тільки негативи".

Д-р Іван Головіінський з Нью-Брансвіку, Н. Дж., дякує за поміщення його статті „В ім'я збереження нашої ідентичности" у „Свободі" (ч. 4) і додає до наведеної у ній інформації, що 4 студенти, зображені на світлині у газеті, вже закінчили маґістерські студії і мають ступінь маґістрів з університету Ратґерс. Вони викладають у вищих навчальних закладах Хмельницького, Чернівців, Черкас і Тернополя.

Історик-архівіст **Володимир Рожко** з Луцька разом з подякою за опубліковану в ч. 52 історичну розвідку надіслав свої нові книжки „Православні монастирі Волині і Полісся" та „Нарис історії Української Православної церкви на Волині". Надіслане йому число „Свободи", яке автор передав до обласного архіву, стало першим примірником нашого тижневика у цьому зібранні. Чи не подарує хтось з наших читачів постійну передплату на „Свободу" для цієї установи?

Аскольд Лисяк зі штату Нью Йорк не погоджується з докором О-КИ (ч. 3) „неорганізованим львів'янам" за недостатнє піклування про збереження пам'яток свого міста. Автор листа пише, що коли б львів'яни не були організованими, то Вячеслава Чорновола 10 років тому не обрали б до обласної ради, не простягнувся б „живий ланцюг" від Львова до Києва, не було б багатомільйонного вітання Папи Івана Павла II, не постали б у місті численні нові пам'ятники. Він радить також прочитати у „Свободі" розповідь Андрія Салюка про діяльність Фонду збереження історико-архітектерктурної спадщини Львова. Саме у цій статті ми зокрема прочитали такі рядки: „Дуже часто пам'ятки архітектури зазнають руйнації через неусвідомлення їх цінності, ужиткове використання елементів декору. Іноді можна побачити як за ліпнини балькону прив'язують шнури для білизни". Про таку байдужість окремих львів'ян до свого міста й написала у своїй статті ОК-А.

Кілька критичних зауважень надійшло від **Юрія Гаєцького** з Річмонду, Н. Й., який не погоджується з деякими скороченнями його статтей, вміщених у тижневику, зміною назви однієї з них, а також помилкове наведення його ініціялу як Є. За помилку перепрошуємо, скорочення і редагування й надалі вважаємо прерогативою редакції.

Ряд листів присвячено новим книжкам. Редакція нагадує, що у тижневику публікуватимуться тільки ті повідомлення про нові видання, у яких зазначено, де і за яку ціну можна їх придбати. Необхідно надіслати також примірник до бібліотеки „Свободи". Цього разу **д-р Микола Чировський** у статті „Огляд праці д-ра Василя Вериги" рецензує його двотомну працю „Визвольні змагання в Україні (1914-1923)". Автор зазначає, що у монографії докладно подано історію вторгнення Росії в незалежну Україну після 1917 року, народних повстань, голодоморів, пограбування церкви, проблеми безпритульних дітей, українізації, вивчає вплив українського революційного руху на українські поселення в інших країнах світу.

Д-р Василь Рождественський надіслав копію вміщеної у 1983 році в „Смолоскипі" своєї статті (англійською мовою) про бомбування Києва радянським летунством у 1943 році. Автор статті має надію, що відгукнуться свідки цього налету.

Пошта принесла також копію надрукованої в тернопільській газеті „Вільне життя" рецензії на книжку спогадів „Андрій Палій – будівничий та керманич „Маслосоюзу", які написали Ліда Палій, Роман Матейко. До книжки включено також статті Андрія Палія, його листування, інші матеріяли.

Микола Галів пише про книжку спогадів Миколи Горбаля „Один з шістдесяти", про яку „Свобода" вже розповіла в ч. 49 за 2001 рік. Тепер книжка надійшла до США і її можна придбати за 20 долярів у крамниці „Молоде життя" (308 E 9 St., New York).

До редакції переслано також статті проф. **Володимира Уляница** „Вшановані народом, не пошановані владою..." („Літературна Україна", 13 грудня 2001 р.), **Юрка Сиротюка** „Хроніка злочину" („Українське слово", 10-16 січня ц.р.) – про тортурування затриманих у Рівненському слідчому ізоляторі.

Публікації з української тематики в американській пресі переслав **Роман Іваницький** з Фльориди. **Ярослав Колодій** з Пенсильванії прислав копію статті Олега Лисяка „Волами до Америки", надрукованої у 1952 році в газеті „Український самостійник".

Лідія Мичковська з Огайо надіслала велику статтю про кіномистця Олександра Довженка, але, на жаль, після того, як у „Свободі" 19 жовтня минулого року була вміщена стаття про нього пера Ярослава Стеха з Канади.

Спомин про св. п. д-ра Степана Вороха з цікавими історичними світлинами надіслав **д-р Павло Пундій** з Ілиної.

Іван Буртик з Кліфтону, Н, Дж., повідомляє, що від 25 лютого до 5 квітня у США перебуватиме о. Василь Говера, настоятель Української греко-католицької церкви у Казахстані, ініціятор відродження духовного життя місцевого українства. Він матиме зустрічі з громадою, порядок яких буде оголошено пізніше.

Д-р Володимир Боднар з Парми надіслав статтю „Огляд світових подій 2002 року", у якій зокрема аналізує взаємини України і Росії.

Окрему групу листів складають поетичні твори читачів. **Інж. Федір Швець** зі Сакраменто надіслав поему „Братові", присвячену його брату Антонові, який загинув в лавах УПА. Останню хвилю братового життя передає закінчення поеми:

„Не діждетесь, москалі,
мене живим взяти!"
Перехрестивсь, зібрав сили,
витягнув ґранату...

Володимир Волянський з Нью-Джерзі пише про загибель в бою 22 повстанців з села Плесківці у 1941 році, на честь яких Гаврило Черниxівський написав вірш, у якому є такі рядки:

Йшли на Тернопіль
з тюрми визволяти
Братів, що вмирали від мук.
Загинули в бою двадцять два герої,
Упав провідник Христинюк.

Секретарка 174-го Відділу УНС у Дітройті **Віра Крива** надіслала добірку віршів, присвячених Україні, а також вірш про матір, у якому є такі рядки:

Ти спиш, ти не знаєш:
ми вільними стали,
Ми, Мамо, нарешті,
діждали держави.
Є крапля у тому заслуги твоя,
Бо пісня вернула народу ім'я.

Микола Дорош з Нью-Йорку написав гумористичний вірш „Безпритульний еміґрант та чотири виміри", а Міра Андрушка надіслала поетичну прозу „Тільки пригадка", у якій закликає: „Шануймо кожну хвилину нашого щоденного життя". Оперний співак з України Богдан Косопуд, який тепер перебуває в Чикаґо, у присвяченому співакам та музикантам вірші пише:

Подай нам, Боже, витримки і сили,
Щоби свої жита ми вже косили,
Комори хлібом й медом наповняли,
Всміхались один одному
і руку давали,
Плачів й розлук ніколи на зазнали.

Шестилітній Орест виступить в опері

Орест Пиндус.

НЮАРК, Н. Дж. – 22 і 24 лютого у „New Jersey Performing Arts Center" буде виставлено оперу Дж. Пучіні „Мадам Батерфляй", у якій ролю сина героїні твору гратиме шестилітній Орест, син Ірини і Романа Пиндусів. Поза театром хлопчик відвідує школу при Українській католицькій церкві Івана Хрестителя в Нюарку.

Подякуймо урядові Польщі за пам'ять

У „Свободі" 1 лютого ц. р. було поміщене повідомлення Радіо „Свобода" про урочистості на цвинтарі Українських січових стрільців у Варшаві. Передовсім, слід подякувати польському урядові, що віддає пошану українським воякам, похованим на військовому цвинтарі у Польщі.

Але варто звернути увагу на те, що тут сталося мале непорозуміння. Там поховані січові стрільці, яких історія січового стрілецтва називає Київський корпус Січових стрільців. Вони були частиною війська Української Народної Республіки.

Леґіону Українських Січових Стрільців (галицьких), як військової формації, там не було. Отож вшановуймо січових стрільців – вояків УНР.

Осип Труш,
Юніон, Н. Дж.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Чекаємо на делеґатів Конвенції УНСоюзу

Катедральний хор „Славута" (дириґент-диякон М. Городиський).

ЧИКАҐО. – „Вітряне місто", що розташувалось вздовж берегів озера Мишиґен, буде гостинним місцем наступної Конвенції УНСоюзу при кінці травня. Конвенція відбудеться в готелі „Маріот", поруч з летовищем „О'Гара".

Остання Конвенція УНС була в Чикаґо в далекій давнині, ще в 1966 році. За минулих 36 років Чикаґо змінилось, змінилася й українська околиця. Тому хочеться познайомити з нею делеґатів УНС, котрі тепер не впізнають її.

В Чикаґо вже від довшого часу є маленький реґіон міста, який має назву „Українське село", а серед неукраїнців відомий як „Ukrainian Village". Він розташований поблизу центру міста, в його північно-західній частині. Саме оцей квадрат славетного Чикаґо, величиною в одну милю вздовж і настільки ж впоперек, є місцем, де найбільш скупчено проживають американці українського походження.

„Українського село" теж має свій центр вздовж вулиці Чикаґо. Тут розташовані домівки СУМ, Пласту й ОДУМ. При цій вулиці є Український інститут модерного мистецтва, а напроти – Українська кредитова спілка „Самопоміч". Тут також є українські ресторани, квітярня, бюро подорожей, бюро висилки пачок в Україну та багато інших різних підприємств, бюра українських адвокатів та лікарів, Український клюб. На вулиці Оклей містяться українські церкви – собор св. Володимира й Ольги разом з Культурним осередком парафії, Українська католицька катедральна церква св. о. Миколая та православний катедральний собор св. князя Володимира. Паралельно до вулиці Оклей простяглася найдовша вулиця світу – Вестерн авеню, а при ній знаходяться Перший український федеральний щадничий банк „Певність" та інші українські підприємства. Колись тут стояв Дім УНСоюзу. Коли їхати по Кеневі-гайвей, можна запримітити придорожні таблиці, які інформують про виїзд до „Українського села" та до музеїв.

Від минулого літа тут зводять новий будинок, сьогодні ще невикінчений. Він стане окрасою „Українського села", гідним репрезентантом української фінансової могутності. Це – головна квартира Українсько-Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч". Розміщений поруч Українського інституту модерного мистецтва, він тим більше підкреслить українську присутність у Чикаґо. А напроти собору св. Володимира й Ольги, з осени, булдозери почали рити землю під будову крила Українського національного музею – твердині нашої культури.

Музей відвідують також неукраїнці, що дозволяє їм ознайомитись із нашою культурою. „За роки свого існування, – розповідає його президент Ярослав Ганкевич, – музей зібрав понад 65 тисяч цінних книжок, газет та журналів. Це – колосальний архів, який потребує впорядкування, що можна буде осягнути в новій добудові". Каса „Самопоміч" виділила музеєві 50 тисяч долярів, таку ж суму надав банк „Певність".

Запрошуємо делеґатів Конвенції УНС відвідати „Українське село" й пройтися його центром, ви почуєте українську мову, мабуть, частіше, ніж у Києві.

Лука Костелина

Новий будинок спілки „Самопоміч".

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ ТА ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ

УНСоюз проголошує передконвенційну організаційну кампанію, від січня 2002 р. до 30 квітня 2002 р. Запрошуємо всіх секретарів, організаторів, радних, членів, та вибраних делеґатів на 35-ту Конвенцію взяти участь в цій кампанії.

ПЕРША НАГОРОДА: 500 дол. купон на подорож в Україну (Dunwoodie Travel Agency) або 500 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy).

Вимагається 15 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму 2,000 дол.

ДРУГА НАГОРОДА: 300 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy for $300)

Вимагається 10 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму $1,500 дол.

ТРЕТЯ НАГОРОДА: 100 дол.

Вимагається 5 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму $1,000 дол.

* Кляса Т-23 не зараховується до передконвенційної кампанії.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Прийшли люди на просфору

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Кон. – 108-ий Відділ Союзу Українок Америки 27 січня влаштував традиційну просфору у залі церкви св. Михаїла. Свято відкрила і привітала гостей голова відділу Рома Ґіна Тибодо. Парох церкви о. Ігор Мідзяк поблагословив просфору. Присутні частувалися традиційними стравами, які приготували союзянки, котрі й обслуговували гостей у вишиваних українських блюзочках.

Зліва (сидять): Марія Гуненко, Рома Ґіна Тибодо, Христя Мельник; (стоять): Марія Антонишин, Христина Шелдон, Дарка Марків, Галя Марків, Анна Салемі, Марта Рудик, Уляна Зінич, Леся Палмер, Надя Троян, Діонізія Брочинська.

Марія Антонишин

Громадський хор округи

ОЛБАНІ, Н. Й. – В 1999 році, коли прибув з України до міста Трой Михайло Цапар з дружиною Марією, було засновано Український громадський хор Олбанської округи. Вибрано управу, до якої увійшли Володимир Літинський, Наталія Рубич, Тарас Шепелявий, Марія Цапар. Проби відбувалися спершу в Трої, пізніше – у Вотервліті, в приміщенні Українського клюбу. Тепер у хорі – 29 співаків, серед них велике число людей нових іміґрантів.

Михайло Цапар народився коло міста Галича Івано-Франківської области, вчився в музичній школі, після якої закінчив з відзначенням консерваторію ім. М. Лисенка у Львові. Протягом 17-ти років М. Цапар провадив хорами в Україні, а перед виїздом до Америки створив хор при катедрі св. Покрови Української Православної Церкви в Івано-Франківську. Хори у Ланачі і Бурштині були відзначені серед кращих в Україні.

Хор округи Олбані, під мистецьким проводом М. Цапара, вже виступав під час свята Незалежности України, на Шевченківському концерті, а цього року дав концерти колядок в українських церквах Коговзу, Трої і Вотервліту.

За короткий час хор засвоїв доволі великий репертуар пісень, включно з деякими композиціями М. Цапара. Проби й далі відбуваються в Українському клюбі, кожної неділі від 5-ої до 8-ої години. Телефон: (518) 283-4816. Ми радо вітатимемо всіх, хто любить українську пісню.

Володимир Літинський,
староста хору

Зміна варти у Пластовій станиці

ЕДМОНТОН. – 3 лютого в Пластовому домі відбулися загальні збори станиці, на яких станичним на 2002 рік вибрано колишнього довголітнього зв'язкового пл. сен. Маркіяна Лазурка.

Збори відзначили працю голови кадри виховників Радомира Білаша, а також ще раз схвалили пропозицію, щоб станиця написала листа до КПС в Торонто, з копією до всіх станиць, пропонуючи „зняти з порядку нарад КПС приналежність Пласту до Канадського скавтінґу".

Уступаючий скарбник Дарія Басараб-Роланд підкреслила поважні датки на цілі Пласту від Альбертського уряду, Альбертського товариства збереження української культури, Благодійного товариства Едмонтонського відділу КУК, Михайла Свистуна і Братства українців-католиків. Маючи поміч української спільноти і дохід з коляди, станиця могла не лише покрити адміністративні кошти, але й допомогла послати своїх дітей на табори чи вишколи, купити для вітальні нові меблі, а для Дому – нові огрівальні печі, а цього року візьметься до основного ремонту Пластового дому.

На рекомендацію станичної ради, Дарія Басараб-Роланд стала пл. сен. довір'я. Орденами вічного вогню були нагороджені Надя Цинцар і Софія Скрипник.

Стан станиці за 2001 рік – 140 членів, серед них 80 – молодь. У звітному періоді, крім традиційних свят, були новацькі і курінні юнацькі табори: водний – рікою Ред Ривер і на роверах „Вогонь під колесами" – в горах Кананаскіс. Станиця видала одне число новацького журналу „Готуйсь" і одну кольорову одноднівку.

Петро Саварин

Свято Весни Пластової станиці у Едмонтоні.

Нове призначення д-ра І. Савчука

Д-р Ігор Савчук

ГАКЕНСАК, Н. Дж. – Д-ра Ігоря Савчука призначено головою Департаменту урології та керівником урологічної онкології Університетського медичного центру в Гакенсеку, Н. Дж. Джон П. Фергасон, президент згаданої лікарні, вітаючи д-ра І. Савчука з новим призначенням, підкреслив: „Багатство знання та вмілостей, котрі він приносить до нашого медичного центру, є цінним майном для Департаменту урології та наших пацієнтів".

Д-р І. Савчук, колишній заступник голови відділу урології в коледжі лікарів і хірургів Колюмбійського університету в Нью-Йорку, лікар-уролог в Колюмбійському пресвитеріянському медичному центрі. Студії він закінчив у Медичному коледжі „Пенсильванія". Свою хірургічну практику та резидентуру відбув у лікарні та медичному центрі св. Вікентія в Нью-Йорку, а практику з урології для дорослих і дітей – в урологічній клініці ім. Сквіра Колюмбійського-Пресвитеріянського медичного центру, вишкіл з урологічної онтології, як член Національного ракового інституту, – в Департаменті урології і людської генетики Колюмбійського університету.

У д-ра І. Савчука є цілий ряд відзначень і нагород від американських медичних організацій, фундацій та дослідних інститутів. Крім того, в 1996 році був відзначений тодішньою Першою лейді Гіларі Родгам-Клінтон за його гуманітарну працю та зусиля у допомозі жертвам Чорнобиля. Він – колишній член ради директорів Допомогового фонду дітям Чорнобиля, член багатьох американських урологічних товариств і автор або співавтор понад 200 статтей.

Д-р І. Савчук спеціялізується у ділянці хірургії урологічних злоякісних пухлин. Особлива ділянка його зацікавлення – це хірургія та імунологія ренального (ниркового) раку. Він є членом Медичної дорадчої ради Національної спілки раку нирок.

Губернатор стейту Ілиной Джордж Раєн і його дружина Лора Лин були господарями щорічної гостини у чикаґському готелі Конрада Гілтона на честь чужоземних Генеральних консулів у центрально-західніх стейтах країни. Зліва: Генеральний консул України в Чікаґо Борис Базилевський, пані Сола, Л. Раєн, губернатор Дж. Раєн, і Генеральний консул Хорватії Домаґой Сола та представник декана консульського корпусу.

Призначено мовні нагороди

Наукове Товариство ім. Шевченка в США у своїй програмі підтримки української науки, зокрема українського мовознавства, проголосило восени 2001 року конкурс ім. Михайла Грушевського на написання наукової монографії про українську мову. Жюрі отримало 17 зголошених праць із усієї України й розглянуло їх.

У висліді нагороджені ґрантами науковці: Вихованець Іван і Городенська Катерина (Інститут української мови НАН України): „Теоретична морфологія української мови"; Гриценко Павло (керівник Відділу діялектології Інституту української мови НАН України): „Українська мова у світлі слов'янської ареології"; Гузар Олена (завідувач катедри рідної мови та методики її викладання, Тернопільський педагогічний університет): „Український правопис XX ст.: теорія і практика"; Масенко Лариса (завідувач катедри української мови Національного університету „Києво-Могилянська академія"): „Українська мова, історія, форма існування, сучасний стан"; Станицька Леся (завідувач Відділу соціолінгвістики Інституту української мови НАН України): „Соціяльна диференціяція української мови: арґо, жарґон, сленг".

Управа НТШ А

Свято-Миколаївська зустріч

ПАРМА, Огайо. – Громадська Свято-Миколаївська зустріч відбулася 15 грудня в залі церкви Покрова Пресвятої Богородиці. Новацтво Пластової станиці в Пармі вітало присутніх сценкою „Зайчик у св. Миколая". Пластовий курінь „Шостокрилі" (Марта Келегер, Лариса Попадюк, Маруся Федьків і Арета Полянська) приготовив програмку.

До помочі при касі і канцелярії були Люся Комічак, Тамара Полянська, Стефуня Захарій і Мотря Мглофлен. Пл. сен. Дарія Якубович грала ролю бабусі та артистично прочитала віршика. Поміж читанням 44 новаки і новачки (один юнак) виступали в ролі різних звірят, сніжинок, зірочок, місяця, ангеликів і св. Миколая. Сніжинки танцювали і співали у супроводі скрипки, на якій грала сестричка пл. роз. Андрея Комічак. Строї приготовили пл. сен. Дозя Кріслата і Віра Стадник. Сценку прикрасили члени куреня при помочі друга Євгена Палки. Діти захоплено вітали св. Миколая.

В кінці всі присутні мали нагоду приємно перевести зустріч при перекусці, яку приготовили батьки під проводом пл. сен. Іванки Боднарук. Також була нагода оглянути і закупити різноманітні речі: книжечки, льоси на виграш і прикраси на ялинку, які змайструвало юнацтво.

Пластову Свято-Миколаївську зустріч вже 11 літ приготовляє курінь пластунок „Шостокрилі". Всі членки куреня складають щире українське спасибі всім, що причинилися своєю працею та присутністю до успіху зустрічі.

Пластовий курінь ШОК

На лікуванні побували 20 дітей з України

МІНЕАПОЛІС. – Минає 10 років від часу, коли українська громада міста вперше спровадила хвору дитину з України на лікування. Тоді за ініціятивою д-ра Михайла Козака було організовано Комітет допомоги дітям Чорнобиля при парафії св. Константина, де парохом був о. мітрат Степан Кнап. Комітетові вдалося вже в короткому часі вислати до Головного комітету допомоги дітям Чорнобиля 5 тисяч долярів.

Маючи добрі контакти з місцевими лікарями, д-р М. Козак побачив можливість безкоштовного лікування дітей на місці і вирішив привозити хворих дітей безпосередньо до Мінеаполісу.

Першою скористалася такою допомогою 16-річна Ольга К., яка була серйозно хворою. Вона прибула з мамою в Мінеаполіс пізньої осени 1990 року. Ольгу приняли на безкоштовне лікування в медичному центрі „Норт Меморіял". Харчування обох оплачував щойно створений тимчасовий фонд. Для здобуття дальших фондів на утримання Ольги і її мами група парафіян під керівництвом Дмитра Татарина організувала ряд імпрез.

Про приїзд Ольги з України довідалися місцеві осередки інформації і її долею зацікавилося широке місцеве суспільство. Телевізійна станція в програмі вечірніх новин розповіла про боротьбу Ольги з хворобою. Після цього багато людей виявили бажання допомогти молодій українці.

На початку 1990-их років о. мітрат Кнап відійшов на пенсію, а на його місце прийшов о. крил. Михайло Стельмах. Він теж виявив велике зацікавлення лікуванням дітей з України.

Обставини вимагали створення постійного фонду допомоги дітям України при парафії св. Константина. Цей фонд відкрито в місцевій Українській кредитовій кооперативі. „Свобода", „Америка", „Нова зоря" і „Український тижневик" на своїх сторінках помістили заклики, на які відгукнулися різні організації та окремі особи, які фінансово підтримали благородну справу. Більшу суму грошей пожертвували хор „Дніпро" під керівництвом Кіри Цареградської, Союз українських церковних жінок під керівництвом Клавдії Корсунь і Ніни Хоревич, Комітет Чорнобиля у Вашінґтоні під керівництвом Данусі Васильківської, адвокат Артур Баландюк із Вашінґтону та багато інших. До фінансової допомоги дітям України у великій мірі причинився Джон Деніс.

В 1996 році, з ініціятиви Миколи Мегеца, який недавно прибув з України, створено спеціяльний громадський комітет для вшанування добродійної праці д-ра М. Козака і його колеґ. Бенкет відбувся в приміщенні Українського центру при участи понад триста гостей і у великій мірі причинився до збільшення Фонду.

Лікування дітей відбувалося не тільки в медичному центрі „Норт Меморіял", але і в дитячій лікарні „Шрайнерс госпітал". Діти приїздили на лікування по двоє чи троє з різними фізичними проблемами. Дотепер вже двадцятеро дітей скористалися з нашої допомоги. Їхній час перебування тривав від шести до дванадцяти місяців.

Тримаючи контакт з батьками дітей, які приїздили на лікування до нас, ми завжди старалися довідатися про стан здоров'я цих дітей. З великим задоволенням приняли вістку, що наша перша пацієнтка Ольга сьогодні вже цілком здорова і не потребує дальшого лікування.

Багато дітей ще чекають на можливість виїзду до Америки на лікування, однак, на жаль, допомогти ми їм вже не можемо. Різні причини, незалежні від д-ра М. Козака, примусили цю допомогу припинити. Д-р М. Козак тепер намагається знайти інші шляхи допомоги хворим дітям. Він вірить, що його старання увінчаються успіхом.

Зірка Ґренджа-Донська

Зенон Снилик (1933-2002) - журналіст, спортовець громадський діяч

21 січня цього року відійшов у вічність колишній редактор англомовного „Українського Тижневика“ (1962 – 1980) і головний редактор „Свободи“ (1980 – 1988), видатний спортсмен Зенон Снилик, чиє ім'я золотими буквами вписане в історію американського футболу. Всі свої знання і весь життєвий досвід покійний сповна присвятив українській справі, служачи їй в одній з найважливіших ділянок – у згуртуванні і вихованні нашої громади засобом друкованого слова. Він також був блискучим вихователем молоді, яку у літніх спортивних таборах вчив витривалості у змаганнях, прищеплював юним пластунам і сумівцям бажання виростати сильними і сміливими. Все, що здійснив за життя Зенон Снилик, достойне вдячної пам'яті усієї нашого громади. Сьогодні, в 40-ий день його несподіваної смерти, члени редакції „Свободи“ і колеги віддають світлій пам'яті покійного глибоку шану щирими спогадами.

Ред. Зенон Снилик з Митрополитом Володимиром Стернюком в редакції „Свободи“.

Його праця - частина нашої спадщини

Вістка про раптову смерть редактора Зенона Снилика глибоко вразила усіх свободівців. Віком він був старший серед нас, але ми добре знали про його молодечий спортивний характер, про рухливий спосіб життя, про те, що ще минулого літа він не випускав з рук тенісової ракетки – за ним не могли встигати й молодші від нього. Таким самим прикладом покійний залишиться для усіх нас у нашій професійній діяльності, бо це справді можна назвати подвигом життя – 18 років вести щоденну „Свободу“, свідомо і твердо втримувати її у складних, неоднозначних умовах еміґраційного життя. Редактор Снилик дуже відповідально ставився до завдання згуртувати українців світу на засадах національної свідомости.

„Свобода“ на чолі з головним редактором Зеноном Сниликом послідовно боронила право українського народу на свою незалежну державу, на рідну мову і духовні традиції, мужньо обстоювала історичну правду. Цим газета продовжувала свої найкращі довголітні традиції.

Роки раніше, саме на сторінках „Свободи“ українці вільного світу дізналися про обставини одного з найбільших в людській історії злочинів – Великого голоду в Україні 32–33 років, саме „Свобода“ підняла нашу громаду на втілення Гарвардського проєкту, саме „Свобода“ довела до успішного кінця проєкт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні. За часів редактора Зенона Снилика припали такі важливі події, як акції Української Гельсінкської Спілки, кінець дисидентського руху, гучна міжнародна справа Івана Дем'янюка, Чорнобильська катастрофа, 100-ліття „Свободи“ і Українського Народного Союзу. Нагородою, на яку покійний заслужив своєю діяльністю, було постання Незалежної України. Здійснилося те, що було метою, змістом і духом „Свободи“.

Прощаючись з редактором Сниликом і щиро співчуваючи дружині редактора Ярі та доньці Христині у їхньому горі, схиляємо голови перед працею цієї людини і свято віримо, що ця праця є невіддільною частиною української культурної історії, важливою частиною нашої української спадщини в Америці.

Ірена Яросевич,
головний редактор „Свободи“

Запам'ятався ще з дитячих літ

Чимало літ тому, у 1943 році, коли дев'ятирічною дитиною я з мамою приїхала до Рогатина на вакації, то, ідучи зі залізничної станції навпростець через вигін, зустріли ми мого двоюрідного брата Мирона, котрий ганяв м'яча зі своїм полум'яноволосим приятелем Зенком.

Чи ж могло дев'ятирічне дівча припускати, що багато років після тієї зустрічі, в далекій Америці працюватиме під керівництвом того таки Зенка? Хоч зі Зенком ми краяни – він народжений в Путятинцях, а я в Рогатині – та у хуртовині Другої світової війни наші шляхи після тієї зустрічі пролягли в різні боки. Зенко з батьками опинився в Америці, де закінчив студії, знайшов своє покликання в спорті та працю в редакціях видань Українського Народного Союзу – „Українському Тижневику“ і щоденнику „Свобода“.

У 1986 році, коли я почала працювати в УНС, то зустріла Зенона Снилика вже на становищі головного редактора „Свободи“ і мого керівника. Працюючи під його керівництвом понад 11 років, завжди відчувала його дружню підтримку, починаючи від перших спроб писати вістки до відтворення розмов з цікавими особистостями, редакційних статтей чи громадських подій. Тут треба зазначити, що ті роки були багатими на події в світі та зокрема в Україні. Крім обов'язків головного редактора та керівника, Зенко завжди був другом, який умів порадити і, як треба, допомогти. Запам'ятався не тільки „главним“, як ми його приязно називали, але в першу чергу людиною житєрадісною і завжди готовою стати в пригоді потребуючим.

Христина Ференцевич

Він був і він залишився

Все людське життя хитається між буденним і небуденним змістом. Буденний – це коли ми день при дні крутимося в якомусь певному колі, товчемося в різних проблемах, позвикаємо один до одного і ніколи не кажемо своєму ближньому: „Дякую тобі, що ти живеш на світі“.

І лише тоді, коли цього ближнього раптом не стає, душі твоїй відкривається, що він був знаком, тобто людиною, яку Бог не випадково поставив на твоїй життєвій дорозі.

Таким знаком був для мене покійний Зенон Снилик – не як головний редактор „Свободи“ і тим більше не як американсько-українська спортивна зірка, а як індивідуальність, як особистість. У фізичному сенсі я приїхав до Америки, як усі тепер – літаком, але в сенсі психологічному, світоглядному це був тяжкий, виснажливий перехід вузькою і хисткою кладочкою над океаном, такою вузесенькою, що легко було шубовснути у воду. Чув себе „табуля раза“: знання, набуті „там“ – вже марні, а нових ще нема. І як їх набути, як збагнути цю дивовижну українську Америку, яка здалеку здавалася тобі чимось цілісним і гармонійним, а збизька виявилася такою різноманітною, багатозначною і суперечливою? Як збагнути всі наші українські незгоди і розходження?

Мабуть, я й досі чувся б чистою дошкою, якби через ту кладку не перевів мене Зенон Снилик. І річ не тільки в тому, що він надзвичайно багато знав і розумів, – він знав і розумів українську Америку з дуже рідкісної, й тому безцінної, точки зору – з точки зору об'єктивности і доцільності усіх явищ і процесів політичного і громадського життя. Це був погляд людини, яка не ділила світ на біле і чорне, бо бачила корінь явищ, їхні причини.

Я записав з його слів багато сторінок, яким справді нема ціни і яких не заступлять найгрубші монографії... Щодо Зенона Снилика – головного редактора „Свободи“, то його „стернування“ мене вразило аж тоді, коли він пішов на свої останні вакації і вже не повернувся до редакції. Так сталося, що я, замість нього, підписував до друку останні числа „Свободи“-щоденника і мав тоді можливість зазирнути у нашу „святая святих“ – у портфель тих матеріялів, які рука головного редактора назавжди відклала вбік. Там була маса цікавого – на безліч тем з безлічі ділянок життя. Але коли б головний вміщив бодай щось з того, „Свобода“ відразу зійшла з тієї дороги, якою твердо крокувала сто літ.

У цьому й полягав редакторський хист Зенона Снилика: він постійно, день у день ставав над самим собою, над власним смаком чи уподобанням, над власними спокусами, пропонуючи громаді тільки те, що згуртовує її, прояснює і вивищує.

Петро Часто

На бенкеті в Пітсбурґу з нагоди 75-річчя „Свободи“ 12 жовтня 1968 року (зліва): ред. Зенон Снилик, стейтові сенатори з Пенсильванії Френк Мазей, Джозеф М. Гейдос і ред. Антін Драган.

Про мого „джентлмен-боса"

Коли сьогодні згадую цих майже вісімнадцять років спільної праці із редактором З. Сниликом, не можу ніяк пригадати бодай одного інциденту, одного непорозуміння у нашій співпраці. Цей джентлмен ніколи не підніс голосу у стосунках зі мною, коли йшлося про нашу спільну журбу – щоденну появу „Свободи". Втім, це було його джентлеменське ставлення до усіх жінок, хоч можливо, було воно таким до мене з огляду на мій старший вік – але сьогодні, коли зі сумом доводиться згадувати редактора Зенона у сороковий день після його несподіваної смерти, нанизую, немов коралики на невидиму ниточку, оті вісімнадцять довгих років спільної праці, та не можу ніяк знайти серед них хоч би одного негожого, одного, щоб не підходив до гармонійної цілости.

Здається, бачу його, як входить вранці у „свою" редакційну кімнату, життя якої ми, члени редакції, обсервували із нашої великої редакційної залі, де усі працювали при своїх столиках, немов одна родина. Піднесений комір плаща, незмінні чорні окуляри, тихий, спокійний голос привітання – це був мій і наш „бос" – головний редактор щоденника „Свобода". Коли він схилявся над читанням того, що ми писали, та дещо йому не було до вподоби – найгостріше слово, що я почула від нього, було прохання „стишити" допис, фейлетон чи інтерв'ю. Це окреслення „стишити" було так характеристичне для головного редактора, як і цілий спосіб його ставлення до працівників чи до дописувачів нашого щоденника. Спокій і джентлменство – це те, що можна було сподіватися від нашого „боса" у кожній ситуації, яка наспівала разом із подіями, політичними переживання відродження української держави, а з тим із так частими відвідинами гостей з нашої батьківщини, яким в останніх 10 років відкрилися шляхи на Захід, а з тим і до нас, у США.

Саме завдяки тому, що редактор Снилик не любив висуватися на перший плян у тому бурхливому останньому десятиріччі, – мені довелося не один раз його заступати при зустрічах з живою Україною, і цим завдячую йому цікаві подорожі, цікаві зустрічі та цікаві розмови. Цей джентлмен приймав із зрозумінням кожне недотягнення, чи не повною мірою втілений плян, кожний не дуже вдалий допис, який за його словами, треба було „тільки стишити".

З яким важким серцем, отже, довелося прийняти його рішення, водночас із зміною „Свободи" на тижневик, залишити редакцію щоденника, який був йому такий близький. З яким важким серцем довелося мені й прощати його від нашого малого „колективу" в день 18 червня 1998 року, коли ми в останнє зібралися спільно із співробітниками „Українського тижневика" саме в тій цілі. А він, як завжди – по-джентлменськи, прощався із кожним із нас, не показуючи своїх почувань, які напевно не були легкі та радісні. Він пішов – але його думки та зацікавлення були постійно при цій його „Свободі", яку понад 18 років довелося йому провадити із усіми редакторами-співробітниками та дописувачами, немов однією спортовою дружиною, яких він багато мав під опікою за час свого життя.

Не довго доля дозволила йому „відпочивати", а може, саме тепер на другому, кращому світі, де „немає журби ні печалі", він далі слідкує за нами і за „Свободою", що була йому таким дорогим світом?

О. Кузьмович

Група українських журналістів (зліва): Зенон Снилик, Василь Тершаковець, Любов Коленська, Михайло Сосновський, Володимир Левенець. Середина 70-их років.

Головний редактор „Свободи" Зенон Снилик (крайній зліва) з членами редакції; справа від нього – Р. Руденко, Л. Волянська, Л. Коленська, П. Часто, О. Кузьмович, Г. Колесса, Х. Ференцевич, сидить – І. Кедрин-Рудницький.

Незабудьки для нашого „главного"

Коли поміж українською громадою пролетіла, вдарила болюча вістка, що несподівано помер редактор Зенон Снилик, сколихнув нею неймовірний жаль – відійшов бо від неї талановитий журналіст, ерудит, блискучий, сповнений неначе вічної живучости спортовець, людина товариська, гуманна, доброзичлива. Був він досконало обізнаний із справами нашої громади, хай іноді і її слабиною і болячками, але як же часто – її силою і тріюмфом.

Настільки мене вразила його смерть, що не маю сили зібратися з думками, тому пропоную уривочок з моєї давнішої публікації – „81-83 Гренд-вулиця", присвяченої „Свободі" у її 100-річчя.

Любов Коленська

... У тих ранніх 1970-их роках працював у цій же кімнаті ред. Зенон Снилик, сьогодні головний редактор „Свободи", тоді редактор „Українського Тижневика", де він працював 18 років... Він приязно старався впороваджувати мене в журналістичний світ. Коли на початках ред. Драган доручив мені робити „файлінг" та ідентифікувати світлини і я не могла ніяк второпати „Гу із гу?" – ред. Зенон Снилик сідав на берег бюрка, – це вже була пора, коли всі повідходили додому, – і пояснював, що то за „парсуни" на фотографії, докладаючи туди різні кольоритні біографічні додатки так, що я відразу мала картину усіляких дій, „явних і тайних", що проходили на канві життя і діяльности УНСоюзу та „Свободи". Пояснював ред. Снилик мені теж, як писати репортажі...

Разом з порадами і розрадами, редактор З. Снилик залюбки жартував, рецитував цілі строфи дотепних віршів і теж мав цілу низку дотепних висловів, як „Дякую господине, дайте ще й солонини", „За короля Тимка, коли ще земля була тонка", та безліч інших. Фразами і рухами в дотепній формі він відтворював різні кольоритні ситуації із товариського нашого життя, з „союзового ґрунту", з діями і подіями, з якими він був знаменито обізнаний, імітуючи вміло не одне наше начальство, не одне товариство.

... Ще пригадати б про те, як то наш „главний" – так ми його називали – інколи підходив до мого бюрка з дорученням: „Біда, велика біда, пані Любо! Уявіть собі, ані одна стаття не надійшла до редакції. Правда, в липні часто буває посуха на всіляке друковане слово. Мабуть, всі наші „статейники" поїхали на свіжий „люфт". Одне слово, Вам доведеться написати статтю. Коли не маєте своєї ідеї, перекладіть щось важливе з американської газети. Річ має бути готова на ранок, адже ж ми газетярі-борзописці (здається, це означення вживав і редактор А. Драган). Пам'ятайте, що стаття має бути така, щоб муха не сіла".

Відходячи, наш „главний" ще на хвилину зупинявся: „Але не забудьте у написане вставити ваші незабудьки!". Як часто бо він зазначував у наших „едукаційних" розмовах, що у статтях, крім ригористичної форми вислову, потрібно свіжого, нестандартного, легкого лету слова, потрібна лірична, інтимна духовість. Як це добре пригадую, що, особливо на початку нашого знайомства, редактор Снилик, передаючи мені журналістичне „абв", поміж іншими вказівками, підкреслював: „Щоб піднести зацікавлення читача, щоб захопити його, переконати у вашій ідеї, крім логічних тверджень і висновків, навіть конечно пригадати читачеві про голубе небо та й про те, що існують ще незабудьки". Очевидно, це все – в переносному значенні.

Сьогодні, торкнена спогадом, пересилаю Вам, наш „главний" у Вашу далеку мандрівку оті притаманні Вам незабудьки – однаково, чи ростуть вони у Ваших рідних Путятинцях в Україні, чи тут, у прибраній батьківщині – завжди вони щиросердні й такі начебто зовсім звичайні у своїй справжньості і безпосередній красі...

Зенку, ми тебе не забудемо

В понеділок рано, 21 січня 2002 року, як грім з ясного неба, пролунала через телефон приголомшуюча вістка: „Помер редактор Зенон Снилик". То був шок. Як це можливе? Адже Зенко – мій однолітник, одноклясник, а при тому виспортований атлет, який ще донедавна змагався в тенісових турнірах, людина, яка ціле життя прожила в такій фізичній кондиції, про яку більшість з нас не може і мріяти. У додатку, ми зі Зенком розмовляли телефоном ще в суботу по полудні.

Зенко вже ніколи не подзвонить. Залишив опечалену родину, а в смутку українську громаду, яка втратила редактора, який присвятив виданням УНСоюзу 36 років життя, футбольну зірку, тенісового активіста, громадського діяча. А мені подвійно гірко, бо не стало мого шкільного товариша, якого я знав ціле життя. На Панахиді 23 січня мені довелося попрощати Зенка Снилика в імені спортової громади, зокрема УСЦАК і „Чорноморської Січі". Ніколи на світі не міг я передбачити такого болючого обов'язку – я думав, що скоріше Зенко промовлятиме на моїй Панахиді.

Життєвий шлях Зенона Снилика кілька разів перехрещувався з моїм. Перше наше знайомство сягає ще часів дитячого садочка в довоєнному Львові. Наступний раз ми зустрілися, коли Друга світова війна і скитальщина загнали нас обидвох до українського табору переселенців ДП в Міттенвальді, Німеччина. Там ми ходили до одної кляси в українській гімназії, в 1946–49 роках. Пам'ятаю, що як гімназист Зенко визначався в знанні чужих мов – німецької, англійської і французької – але я певний, що в пам'яті своїх товаришів він закарбувався в першу чергу як спортовець, зокрема такий, якого можна було легко розпізнати здалека по його полум'яній чуприні.

Уже в таборі в Німеччині Зенко проявляв неабияку здібність до тих видів спорту, що вимагають швидкости, зграбности, координації і техніки. Серед юнаків він визначався вже тоді в спорті його майбутньої слави – копаному м'ячі (футболі), але його першим спортом в той час був настільний теніс. Зенон Снилик був одним з найкращих українських пінґпонґістів в Німеччині.

До Америки ми еміґрували в 1949 році, сім'я Сниликів осіла в Рочестері, Нью-Йорк. В Америці З. Снилик зосередив всі свої спортові зусилля на копаний м'яч. Сприяла цьому та обставина, що в 1950 році Михайло Снилик, батько Зенка, разом з ним заснував Українсько-Американське спортове товариство „Рочестер", в якому Зенко розпочав свою футбольну кар'єру. Але сам „Рочестер" далеко не задовольняв футбольного апетиту З. Снилика і невдовзі він поширив свої виступи до складів українських дружин Канади. Нелегко простежити таку шалену футбольну діяльність, де назви клюбів, для яких Зенко грав, міняються, як в калейдоскопі: „УАСТ"-Рочестер, „Україна" – Монтреаль, „Україна" – Торонто, „Леви" – Чикаго, „УСК" – Нью-Йорк, „Чорноморська Січ" – Нюарк. З того часу залишилися пам'ятні віхи: у 1957 році – чемпіон Канади в складі монтреальської „України", того ж року – віце-чемпіон Аматорської чаші США в рядах „Рочестеру", а в 1963 році нагороджений Чашою Люїса, як член „Чорноморської Січі".

Найбільшої слави удостоївся З. Снилик як змагун і капітан футбольних збірних Америки. Він був єдиним американським футболістом, якого вибрали до трьох Олімпійських репрезентацій США – в 1956, 1960 і 1964 роках, у перших двох він був капітаном. Двічі виступав у збірній США в Пан-американських іграх, в 1959 році як капітан, і в 1963 році. У 1956–1964-ті роки З. Снилик виступав і в національних збірних США, які змагалися за Чашу світу у відбіркових турнірах. Великою гордістю Зенка була фото-світлина з 1960 року, перед одним із відбіркових матчів, де він, як капітан американської збірної, вручає прапорець мехіканському капітанові, посередині стадіону в Мехіко-Сити, на тлі 115-тисячної публіки. Разом в усіх трьох родах збірних США Зенон Снилик репрезентував свою прибрану батьківщину в 92-ох міжнародних футбольних матчах.

У складі збірних США Зенон Снилик об'їздив всі континенти світу. Наші любителі спорту гордилися тим, що в інтерв'ю з чужинецькими кореспондентами Зенко завжди підкреслював своє українське походження. Мехіканська преса називала його „Ель Украніяно", а наша – „українським амбасадором у футболі".

Зенон Снилик не був професійним футболістом, і для всіх тих змагань, поїздок і необхідних тренінґів мусів присвячувати свої вільні від студій чи праці дні. Ясно, що така насичена футбольна програма залишала обмаль часу для особистих справ і не могла б існувати без виїнятково сприятливого та вирозумілого товариша життя. Такого вірного і вирозумілого друга Зенко знайшов в особі своєї дружини Яри (з дому Матура). Уже їхній день шлюбу виявився випробуванням в цьому відношенні. У ті пам'ятні пополудневі години, 29 серпня 1959 року, треба було якось узгодити шлюбну церемонію з футбольним матчем США–Бразилія в Пан-американських іграх. Як капітан і зірка американської збірної, Зенко не міг пропустити цього матчу.

На щастя, обидві події відбувалися в Чикаґо – матч о годині 1-ій, так що на шлюб о 3:30 можна було ще ледве-заледве встигнути. Казав його тренер, що в той день З. Снилик заграв один зі своїх найкращих матчів і допоміг Америці здобути рідкісну перемогу над Бразилією. Зенко ще вспів на час до церкви, а за ним і ціла збірна США. Після весільного прийняття всі футболісти мусіли повернутися до Пан-американського „села", бо ігри ще продовжувалися. Не зробили вийнятку і для нашого молодого, так що медовий місяць довелося відкласти. Посвята молодої пари виплатилася, бо чоловіча збірна США з футболу здобула тоді свою єдину в історії дотепер медалю – бронзову.

Багаторічний політв'язень Валентин Мороз – на волі. У день його прибуття до США ред. З. Снилик перекладає відповіді українського дисидента під час прес-конференції на летовищі ім. Кеніді в Нью-Йорку.

Наші зв'язки зі Зенком відновилися, коли я почав дописувати до „Свободи", в якій він був головним редактором. Редактор Снилик був в першу чергу українським патріотом, і це визначало його редакційний курс у „Свободі", як і раніше в англомовному „Українському тижневику". Він дбав про те, щоб „Свобода" віддзеркалювала погляди нашої національно-свідомої спільноти, була її речником і трибуною.

З. Снилик завжди турбувався вихованням української молоді в Америці. Під час своїх маґістерських студій в Чикаго (1955–58) він навчав вищі курси з географії та історії України в місцевій суботній школі українознавства.

Почавши від 1969 року, організував і провадив тенісові табори для хлопців і дівчат щоліта на Союзівці. Спорт він трактував як виховний засіб для молоді. Своє кредо в цьому З. Снилик висловив у 1985 році в промові з нагоди святкування 60-річчя „Чорноморської Січі":

Діяльність наших спортових, як і інших громадських організацій, повинна бути основана на трьох постулятах (його слово): 1) Збереження наших духових вартостей; 2) Вклад у розвиток країни нашого поселення; і 3) Допомога нашим, тоді ще поневоленим Москвою, братам і сестрам в Україні.

Не забудемо тебе, Зенку, і ми, твої колеґи зі спортової громади та з НТШ в Америці, а дехто з нас ще зі старих часів у Міттенвальді і Львові. І в наших серцях твоя пам'ять житиме вічно.

Д-р Орест Попович

Слова з його останнього листа: „Не залишаймо праці..."

У пополудневих годинах в понеділок, 21 січня, задзвонив телефон. Я підняв слухавку і почув голос приятеля з Нью-Йорку. Погамовуючи відчутне хвилювання в голосі, він запитував: „Чи вже знаєш, що у ранніх годинах сьогодні помер несподівано редактор Зенон Снилик?".

Тяжко було повірити у цю страшну, болючу вістку, тим більше, що зовсім недавно ми зустрічались на Союзівці, дискутували, обговорюючи проблеми УНС, „Свободи", „Українського тижневика", тяжкого стану Союзівки і, очевидно, проблеми України, якими він все цікавився і якими ми обмінювалися майже кожного дня під час спільної праці у „Свободі".

Справді для нас, смертних, незбагненні шляхи Господні. Він покликав його до Себе, а нам залишається тільки покоритися Його волі. Однак разом з цим слід підкреслити, що українська спільнота в США, а може й вся західня діяспора та Україна втратили справжнього патріота, лицаря праці і обов'язку, а свободівська родина – непересічного товариша, чи, як каже О-КА, „капітана" нашої понадсторічної „Свободи".

Пішла з життя щира і відверта людина, з якою я розділяв нашу спільну працю, особливо коли він, підготовляючись до тенісових таборів на Союзівці чи до вакацій, передавав мені керівництво газетою, наголошуючи ті справи, які не терпіли зволікання.

Хоч Господь Бог подарував З. Сниликові й недовге і до певної міри, складне життя, однак воно було завжди наповнене динамізмом. Крім журналістики, він цікавився практично всім – спортом, політикою, літературою, проблемами в Україні, діяспоральними неув'язками, постійними поділами на „ви" і „ми" – з усіма консеквенціями, які з цього випливали. Можна б навіть відважитися на ствердження, що покійний Зенон був максималістом щодо себе і великодушним приятелем для своїх колег-журналістів, працю яких він високо цінив.

В останньому листі до мене з датою 12 грудня 2001 року, тобто передріздвяному, він, у притаманний йому гумористичний спосіб, пригадав мені й наші особисті змагання за пост „головного", і про те, як він особисто боровся з власною думкою, як заохотити мене до конструктивної співпраці з ним. А в кінці листа пише: „Хоч ми вже позапрограмні, але не залишаймо праці, бо громада нидіє на очах і нема кому рятувати".

Усі, хто знав покійного редактора Зенона Снилика, пам'ятатимуть його теплу усмішку, добре серце і щиру українську душу. Тож хай ці рядки залишаться незабутньою пам'яттю про нього серед журналістів і української спільноти в діяспорі і Україні. Вічна йому пам'ять!

Володимир Левенець

Світлини з архівів „Свободи", родини Сниликів, В. Левенця, Х. Ференцевич.

ПОДОРОЖІ

У рідній Березані

Про нове в житті українського села

Свічка горить лише на свято

Коли я два роки тому гостювала у мами, в селищі Березані на Київщині, то помітила, що найпотрібнішим товаром були свічки, бо електричний струм вимикали щодня після п'ятої вечора.

– А тепер не вимикають, – урочисто заявила моя старенька мама при недавній моїй візиті.

– А свічка навіщо? – запитала я, показуючи очима на склянку із пшеницею, де стояла свічка із сірого воску. Біля склянки – сірники.

– На всякий випадок, – відповіла мама, яка за довге життя звикла тримати усе необхідне про запас. – Запитай у Корчагина...

Микола Корчагин – мій однокласник. Закінчив школу зі золотою медаллю, потім – Київський політехнічний інститут, після чого повернувся до рідної Березані. Півроку тому він став директором міських електромереж. Ця система входить до корпорації автоматизованих енерґетичних систем з штаб-квартирою в Чикаго. Він розповідає:

– За енергостабільністю, забезпеченням системи інформацією, структурою управління ми займаємо гідне місце серед енерґетичних систем світу. Наші інвестори – американці, які будь-куди гроші не вкладають, були здивовані технічним оснащенням нашої організації. В Росії подібні структури на кілька ступенів нижчі. Конкурсна основа добору працівників дала змогу підібрати не лише професіоналів, а й людей небайдужих до роботи, чесних, послідовних у своїх діях. Вимоги серйозні. Наприклад, секретарка тепер повинна володіти англійською мовою, знати комп'ютер, уміти працювати з електронною поштою. У Березані не так добре з працею, а ми регулярно виплачуємо заробітну платню, яка в кілька разів вища, ніж в середньому у селищі. Робітники одержують теплий одяг, службові автомобілі мають огрівання. Незадоволені мають право залишити компанію з пакетом соціяльного захисту. А головне, в обслуговуванні населення сталися зміни на краще. Значно зменшилися відключення електроенергії. На жаль, серед споживачів є чимало боржників, але ми їх попереджуємо, а вже потім – вимикаємо струм.

Протягом останніх років підприємство енерґосистем у Березані, яке очолює М. Корчагин, працює безперебійно. Приємно, що моя старенька мама купуватиме свічки тільки до Різдва Христового та Нового Року.

Приїхав добрий лікар

Лікар Олексій Козленко.

Створити колектив однодумців вирішив головний лікар Березанської лікарні Олексій Козленко, коли прийшов на цю посаду трохи більше року тому. На той час лікарня була у занепаді, і перед її керівником постала нелегке завдання. Він розповів:

– Економічні можливості України дуже низькі, тому ми повинні самі дбати і про ліки, і про харчування хворих. Зараз ми на шляху до створення сімейної медицини, що дозволить підвищити ефективність діягностики і лікування, а також знизити їх собівартість. У Березані є заможні люди, але серед них меценатів немає. Коли ми ремонтували лікарняні приміщення, бо попередні керівники переобладнали їх під столярні майстерні, то звернулися до заможних людей по допомогу, але вони нам відмовили. Через організацію „Діти Чорнобиля" одержали німецьку діягностичну установку для перевірки органів травлення. На операції ідуть гроші, які ми одержуємо за деякі види платних послуг: контролю здоров'я водіїв, діягностику шлункових захворювань, обстеження хворих на рак. Відвідини лікарів-спеціялістів – безплатні. Щодо харчування хворих, то був час, коли лікарі, медичні сестри, санітарки і навіть самі хворі приносили домашні маринади, компоти, джеми, овочі, щоб хоч трохи допомогти самітнім людям, які довший час перебували в лікарні. Минулого року у нас була своя городина. Є думка створити підсобне господарство, але для цього треба об'єднати кількох господарів. Це – справа майбутнього.

– Як склалося ваше професійне життя?

– Я закінчив Дніпропетровський медичний інститут, працював понад п'ять років в Жовтих Водах. Потім переїхав на Полісся і там трудився до чорнобильських подій. За фахом я – лікар-стоматолог. Останні вісімнадцять років працював на посаді головного лікаря. У Березані побачив гурт психологічно неврівноважених людей, поділений на „своїх" і „чужих", де були відсутні поняття „моя лікарня", „мій професійний обов'язок".

Професійний рівень лікарів не викликає нарікань – з 57-ми осіб 10 мають вищу кваліфікацію. Є перші успіхи: відкрили молочну кухню, забезпечили хірургічне відділення стерильними інструментами, організували службу плянування сім'ї. Крім цього, відремонтували лікарняні приміщення, тридцять працівників середнього медичного персоналу підвищили професійний рівень.

А головне – відчутно змінилося становище фахівців до праці, коли вони усвідомили, що рівень діяльности лікарні і їхнього життя залежить тільки від нас, наших взаємин.

Медична каса діє

Ідея створення такої каси виникла у жителів Березані не випадково. Люди вчаться покладатися на власні сили. Адже тепер в лікарні усе платне: діягностика, лікування, консультації спеціялістів. Сьогодні в Україні все настійніше говорять про початок медичного страхування, але люди, яким за п'ятдесят, розуміють, що для них це – нереально.

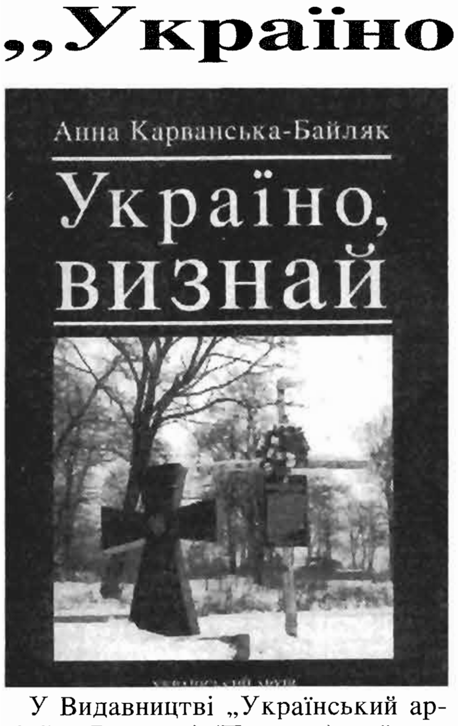
– Багато років у нас була безплатна медицина, якісна чи ні – це інше питання, а тепер потрібно за все платити, – говорить керівник міської лікарняної каси при Березанській благодійній організації Ніна Бондаренко. – Навіть незначна операція коштує понад 60 долярів, адже слід купити все необхідне для операції і реабілітаційного періоду. Пенсіонерам і малозабезпеченим це не під силу. І тоді ми вирішили створити касу допомоги. Такі каси вже діють у Полтаві, Донецьку. Принцип надзвичайно простий: 5 гривень – вступний внесок і гривня – щомісяця. Це посильно кожному пенсіонерові. Але людей так часто і безсоромно обманювали, що люди зневірилися. Намагаємось повернути людям довіру. Заможні нам говорять: „Навіщо нам ваша каса, коли ми маємо власні палати в київських клініках?". Але бідні йдуть до нас. За півроку ми зібрали 2,200 гривень і надали перші допомоги на 200 і 400 гривень. Тепер у касі понад триста осіб. Але це мало для Березані, де мешкає 15 тисяч. Міському відділові соціяльного забезпечення виділили сто гривень на ліки для пенсіонерів. Так і живемо – бідні допомагають ще біднішим.

Я не перестаю дивуватися подружжю Ніні та Глібу Бондаренків (в одному з чисел „Свободи" я розповідала про цю родину: Гліб – інвалід і вже 15 років пересувається в інвалідному візку). Попри особисту біду вони зберегли тепло сердець і бажання допомагати іншим людям.

– Ми з Глібом та листоноша буваємо єдиними людьми, хто заходить до самітніх старих березанців. Дехто насправді самітній, а у інших є діти, але живуть вони далеко. Порізному складаються людські долі, а тепла, уваги всім хочеться, – закінчує розповідь Ніна Бондаренко.

Світлана Глаз

„Україно, визнай"

У Видавництві „Український архів" у Варшаві (Польща) вийшла друком книжка Анни Карванської-Байляк „Україно, визнай". Це розповідь про боротьбу за споконвічне право людини на хрест, про піввікову одисею кількадесяти вірних синів України – воїнів УПА – до місця на освяченій, на своїй землі. Це хроніка пошуків місця поховання українських повстанців, полеглих в боротьбі за вільну Україну 7 січня 1946 року у Бірчі, а згодом – довгих змагань за перше у повоєнній Польщі християнське перепоховання їх тлінних останків. Розповідь авторки проілюстрована 55 фотографіями та 36 цінними документами. Авторка зазначає, що ці змагання були б значно коротшими, коли б у руках тримала вона закон Української держави про визнання боротьби УПА. Коли такий день настане? Книжка видана в твердій кольоровій оправі, 280 сторінок. Ціна книжки – 20 ам. долярів. Замовлення можна надсилати на адресу: Anna Bajlak, 1995 Ruth Rd., P. O. Box 945, Mattituck, NY 11952-0917 USA; Тел.: (631) 298-9666.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕРЕДА,

27 ЛЮТОГО 2002 р.

Парма, Огайо. Річні загальні збори 240 Відд. УНС відбудуться о год. 11-ій перед пол. в приміщенні мгр В. Ліщинецького, 5907 State Rd. На зборах будуть вибрані делегати на 35-ту Конвенцію УНС. Присутність членів обов'язкова.

Управа Відділу

Тел.: (240) 845-5444

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

24 ЛЮТОГО 2002 р.

Ст. Пітерсбург, Фл. Річні збори 377 Відд. відбудуться о год. 12-ій пол. На порядку нарад вибір нової управи відділу, передконвенційні справи, нові пляни забезпечення. Запрошуємо всіх членів до участи.

Іван Ґавалюх, секретар

Тел.: (727) 791-4040

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Гостина театру ім. Заньковецької в Нью-Йорку

НЬЮ-ЙОРК. – Вже не вперше маємо можливість бачити вистави Львівського академічного театру ім. Заньковецької тут, на землі Вашінґтона, і не вперше конкретно в Нью-Йорку. Тим разом ґастролі театру були вийнятково цікаві як драматурґією, репертуаром, так і режисурою. Несподівана зміщенням і зіштовхуванням часів, подій і психологій, прем'єра вистави „Андрей" викликала зрозуміле зацікавлення та пошану публіки Нью-Йорку, яка вщерть виповнила залю школи св. Юра і нагородила виконавців палкими оплесками.

Віршована п'єса пера Валерія Герасимчука була дуже виразним доказом т. зв. „тур де форс" Федора Стригуна, Народного артиста України і режисера-постановника. Можна ставити під знак запитання, чи Ф. Стригун представив постать Великого Митрополита, „немов живу", бо патетика ніяк не була притаманна Митрополитові Андрею. Але режисер і виконавець цієї важкої ролі вважає, що „було потрібно" саме так грати цю п'єсу, бо для сьогоднішньої публіки було потрібно так, а не інакше представити життя Митрополита Андрея. Якщо це було найважливішою ціллю режисера і виконавця головної ролі, то це йому вдалося. Проте вистава в Нью-Йорку особлива тим, що серед глядачів – мабуть, режисер цього не передбачав – були ті, які особисто знали і добре пам'ятали Митрополита. Пам'ятали саме те, що його велич була абсолютно позбавлена зовнішніх ефектів, патетики. Зате при кожній, навіть короткій зустрічі можна було відчути духовну глибину і сильну індивідуальність, що саме викликувала своїм спокоєм це особливе почуття, що його мав кожен, якому судилося перебувати у присутності цієї вийняткової людини.

Треба, однак, признати, що і Ф. Стригун у ключевій ролі, і усі інші виконавці вив'язалися зі своїх завдань бездоганно. Тому публіка була надзвичайно вдячна заньківчанам, а після закінчення вистави від імені української громади Нью-Йорку дякував Ф. Стригунові та усім виконавцям Мирослав Шміґель, від господарів залі парох церкви св. Юра – о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ, від імені хворої С. Крушельницької – колишній артист театру ім. Заньковецької – І. Бернацький та молоді „студійці" Л. Кмета і М. Соневицька.

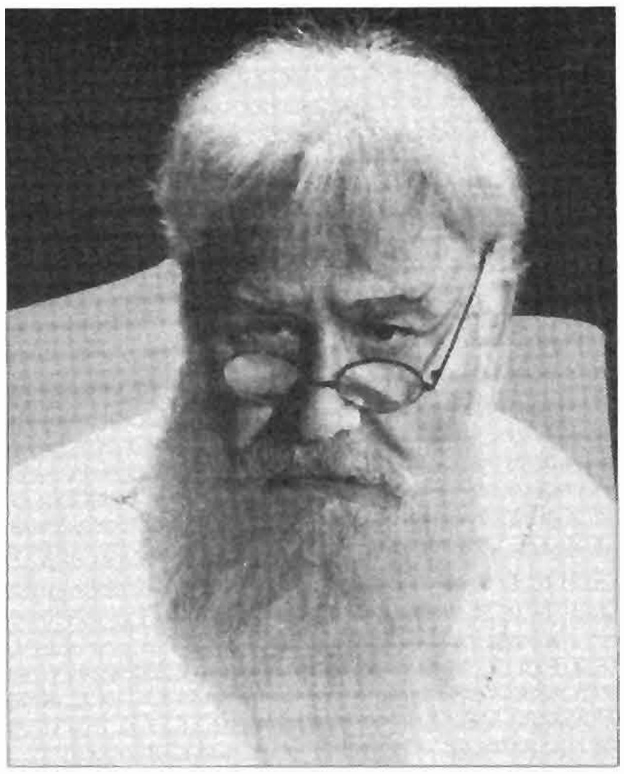
Не менше незвичною було демонстрування уривків з широко обговорюваної та критикованої частиною публіки в Україні п'єсою „У.Б.Н.", яку ми мали нагоду бачити в залі Українського народного дому у Брукліні 8 лютого. Про контроверсійний зміст цієї сучасної п'єси, написаної Галиною Тельнюк, ледве чи треба згадувати – про це широко інформувала преса України.

Подані тут, у Брукліні, уривки були досить красномовні, щоб навіть необізнані могли зорієнтуватися у змісті, який, до речі, тут знову, як і в „Андрею", стоїть та падає разом з головним актором – Ф. Стригуном, що грає роль Зенона. Навіть у показаних уривках не важко було зорієнтуватися у цілості та у настрою п'єси, яка, здається, на це й поставлена, щоб показати неґативізми українського націоналізму та посвячених йому осіб. Але чи не маємо цього неґативізму досить в житті, щоб ще і дивитися на його підкреслення на сцені? Чи мусить завжди та у всіх патріотичних дискусіях бути на першому пляні вид неодмінної чарочки і горілки? І тут, у цих сценах з вистави „У.Б.Н.", як і після „Андрея", було повне захвату оплескування виконавців, подяки і промови. До дискусії із виконавцями не було, однак, багато охочих.

Справді, треба завдячувати художньому керівникові театру Ф. Стригунові та його акторам, що вони уміють грати переконливо в усіх обставинах, які зустрічають. Обидві залі, в яких були саме в Нью-Йорку поставлені п'єси, не відповідають вимогам, які ставимо до театральних заль. Це було і причиною, що слухачі терпіли від поганої акустики, і не багато могли зрозуміти слів акторів, які, либонь, не здавали собі справи із цього не-їхнього недотягнення.

Маємо надію, що в інших містах, де ґастролювали заньківчани, були кращі для них обставини. Їхні вистави, незалежно від усіх „але", таки потрібні у нашому тепер сповільненому темпі громадського життя в США.

О. Кузьмович

В ролі Митрополита Андрея Шептицького – Народний артист України, лавреат Національної нагороди України ім. Т. Шевченка Федір Стригун.

ПОЕТИЧНЕ СЛОВО

Сергій Бурлаков

Видіння

Стою один на березі Дніпра –
Враз чайка запорозька вирина,
Виходять з неї зацні козаки
І кличуть мене помахом руки.
Мовляв, скажи,
що наробив ти, зух,
Що світ наш потерпає від задух,
Що ми відчули на дніпровім дні
Якісь болючі сили прохідні.
І в мене вирвалось: – О Боже мій,
Ти ж лицарів, як треба, зрозумій.
Вони ж з Дніпра і їли, і пили,
На чайках до Босфору доплили,
Щоб визволить невільників-братів,–
Від весел Понт,
немов казан, кипів.
Тепер оце ті самі козаки,
Де був Кодак, спинились край ріки.
І мовили – ти гніву річ стерпи:
– Навіщо поплюндровано степи?
Куди зникають святощі могил?
Мовчати нам вже не стачає сил.
І я сказав: – Брати мої, брати,
Це ж лихо не зі зла – від доброти,
Всім вірили, хто обіцяв нам рай...
Що сіяв, як-то кажуть, – пожинай!
І мовив найстаріший з козарлюг:
Дніпро рятуйте і Великий Луг!
Видіння щезло...
Збурилась вода,
В якій і порятунок та біда.
І я збагнув козачий заповіт:
Живе Дніпро –
то й житиме наш світ.

* * *

Німує ніч зі мною наодинці,
Вітри над садом, як лихі ординці.

За річкою поблискує щось зрідка,
Співає у вікні пречиста зірка.

Космічний подих овіває душу –
І я його вже не боятись мушу.

Візьму до рук біблійні віщі тести,
Наллюсь теплом, як біля вогнищ
Вести.

Високі істини, святі слова Господні
Живуть в житті, живуть на самім
споді.

Розтала ніч – у склі вогонь денниці,
Посивілий стою.
З безсонням
наодинці.

Книжки надіслані до „Свободи"

Патриція Кенеді-Ґрімстед. „Трофеї війни та імперії. Архівна спадщина України. Друга світова війна та міжнародна політика реституції". Ця монументальна документальна праця є вислідом багаторічного дослідження історії Східньої Европи, зокрема історії України та її сусідів. Видання Українського наукового інституту Гарвардського університету, Кембрідж, Масачусетс, 2001 рік. Англійською мовою.

Богдан Мак. „Вільна Україна – сенс нашого життя", спогади одного із учасників ОУН-УПА Богдана Михальчука (псевдо „Мак"), який діяв на території Чортківщини та у Карпатських горах. Тернопіль, 2001 рік.

Українська Вільна Академія Наук у США. „Михайло Черешньовський" – статті, спогади, матеріяли. відповідальний редактор – Олекса Біланюк. Упорядкування і вступна стаття Тамари Скрипки. Нью-Йорк, 2000 рік.

НТШ у Львові. „Лікарський збірник" заснований Євгеном Озаркевичем у 1898 році. Нова серія, том IX, на пошану Юрія Липи. Львів – Чикаґо 2001 рік.

Микола Симчич. „Вогонь цілую" – поезії. До збірки увійшли кращі вірші та поеми автора. Поетичний діяпазон книги широкий: від потужної розкриленості духу у віршах громадянського звучання – до запального і ніжного подиху кохання у ліричних поезіях. Фундація ім. О. Ольжича. Видавництво ім. О. Теліги. Київ, 1994 рік.

Микола Симчич. „Лебедині ключі" – художньо-документальна повість. Автор будує „місток зв'язку" українців всіх поколінь і часів, особливо ж батьківщини і діяспори. Видавництво „Волинські обереги", Рівне, „Семицвіт", 2001 рік.

Микола Симчич. „Мова панська - окупантська". Гумор і сатира України, 2001 рік.

Володимир Косик. „Симон Петлюра", з французької переклав Ярема Кравець. У новому виданні розповідається про життя і діяльність видатного українського діяча Симона Петлюри. Висвітлюються політичні події в Україні 1905-1920-их років. Ім'я автора добре відоме в колах українських науковців (книжки і статті французькою мовою виходили під псевдонімом Борис Марченко). Книжка для науковців, педагогів, студентів та школярів. Львів, 2000 рік.

СПОРТ

Щоденник Олімпіяди

Новим героєм української команди став Станіслав Кравчук, який у фристайлі виборов п'яте місце. Чемпіоном в цьому виді спорту став чех Алес Валента.

* * *

В заїзді саночниць українка Лілія Лудан посіла шосте місце. Весь п'єдестал пошани в цьому виді спорту дістався німецьким спортсменам.

* * *

В бігу на ковзанах на 1500 м. Андрій Фомін (Україна) – 43-ий. Перемогли Дерек Пара (США), Йохем Ютдехааге (Голяндія) і 3. Адне Сондрал (Норвегія).

* * *

У лещетарських перегонах на 1.5 км у жінок та чоловіків українські спортсмени Роман Лейб'юк та Ірина Тереля не пройшли кваліфікаційних змагань. Олімпійським чемпіоном у чоловіків став норвежець Торі Арне Хетланд, а у жінок Юлія Чепалова (Росія).

* * *

В останній день змагань жінок з біятлону українські спортсменки на чолі з Оленою Зубриловою не змогли реваншувати в естафеті 4х7.5 км. Олена Зубрилова стартувала упевнено і йшла першою після стрільби, проте швидкості їй не вистачило і вона передавала естафету Олені Петровій вже на четвертому місці, котра йшла вже на 13-му місці, а Ніна Лемеш та та Тетяна Водоп'янова не змогли суттєво покращити результату своїх колеґ, тож до межі українки прийшли десятими.

* * *

У фігурному ковзанні серед танцювальних дуетів краща українська пара Олена Грушіна та Руслан Гончаров була дев'ятою.

* * *

У змаганнях жінок з фристайлу українка Тетяна Козаченко була на 15-му місці.

* * *

Гокеїсти збірної України гру за дев'яте місце програли команді Латвії з рахунком 9:2. Попри цю невдачу, десяте місце українців є непоганим результатом для дебюту на Олімпіяді.

* * *

Міжнародний олімпійський комітет наказав керівникові білоруській делеґації Ярославові Баришку залишити Ігри після того, як він і один білоруський спортсмен, ім'я якого не називається, не прийшли на допінґ-контроль. Внаслідок першого тесту, проведеного в одній з лябораторій, з'ясувалося, що атлет приймав нандролон. Кількість цього анаболіка перевищувала норму в 380 разів. МОК позбавив Національний олімпійський комітет Білорусі фінансової допомоги на 2002 рік, а спортсменові, який потрапив під підозру, заборонено брати участь в Олімпіяді.

* * *

Канадська делеґація подала протест проти результату змагань спортивних пар з фігурного ковзання, вважаючи, що пару Сале - Пелетьє несправедливо позбавили золотої нагороди. Після розслідування їм теж вручено золоті медалі.

* * *

Студенти університету штату Юта виготовили ракету довжиною 4 м, вагою 250 кг з радіюсом дії 45 км, яку привезли на стартову установку в район гірськолижного стадіону. Перевезення проходило абсолютно відкрито, але не привернуло уваги поліції чи служби безпеки.

* * *

Журналісти однієї з газет Салт-Лейк-Сити вирішили перевірити, наскільки жителі міста знають олімпійську програму. Вони підготували „липові" квитки на змагання з північного мото-кросу, пірнання під лід і жіночої боротьби в снігу.

Бажаючих побачити крос не знайшлося, а ось квитки на жіночу боротьбу розійшлися за подвійною ціною. Дохід з продажу квитків журналісти віддали на добродійність.

* * *

Наймолодша учасниця Олімпіяди – хорватська лещетарка Ана Єлушич має 15 років віку. Вона змагається з 7-річного віку.

* * *

Найстарші учасники змагань на санях – Анна Абернаф з Дівичих островів та Вернер Гьогер з Венесуелі мають вже по 48 років віку.

* * *

Найвищі спортсмени Олімпіяди – гокеїсти Андре Лакос з Австрії та Здено Чара зі Словаччини (обидва по 202 см).

* * *

Найменший зріст мають ковзанярі-фіґуристи Анабеля Ланґлос – 145 см (Канада) і білорус Сергій Давидов (158 см).

* * *

На виготовлення кожної золотої медалі Олімпіяди вагою 560 грамів було затрачено 20 годин ручної праці.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Сталося очікуване: XIX Олімпіяда остаточно розвіяла у Києві міт про великі олімпійські можливості українського спорту. Цей міт створювався після перших успіхів на попередніх олімпіядах, підсичувався пресою і телебаченням. Офіційний Київ так повірив у спроможність українців завжди перемагати, що сьогодні так званий „Білий дім" столиці перебуває у відчаї: що сталося у Салт Лейк Сиґі? Що далі робити? Треба сказати, що причина слабких успіхів стала реальною ще раніше. Впродовж кількох місяців тривали різні кадрові перестановки у спорті. Головами НОКу були останнім часом Іван Федоренко, колишній баскетболіст і олімпійський чемпіон Олександер Волков, знову Іван Федоренко, потім колишній провідник комсомолу і підприємець у площині туризму Валерій Цибух, тепер НОКУ очолює професійна організаторка і спортсменка Марія Булатова. Такі часті зміни керівництва не сприяли розвиткові спорту. А до них додалася хронічна нестача фінансів на розвиток спорту, хоча в Україні злива грошей витрачається на вибори. У Києві полічили, що середня вартість мандату народного депутата сягає 2-3 млн. долярів. Відомий меценат Михайло Гоян сказав, що мало любити Україну до глибини душі, треба любити її до глибини кишені.

На жаль, ми очікуємо грому й блискавиць у Києві як відгуку на виступ України у Салт Лейк Сиґі, але з великого грому не буває дощу, тож марно чекати практичної допомоги зимовому спортові.

Але насправді Україна може досягати успіху на зимових олімпіядах. Для такого ствердження я маю усі підстави. У липні 1952 року, коли СССР взяв участь у XV іграх, українські учасники команди набрали стільки точок, що могли б мати 4-5 місце у неофіційному заліку команд. Але Україна тоді не була самостійною.

Перший старт на Олімпіяді у 1994 році приніс відразу дві медалі – золото Оксани Баюл і бронзу біятлоністки Валентини Цербе. На жаль, замість закріплення успіху, це викликало евфорію урядовців – ми велика олімпійська держава! Вони були засліплені. Перший президент НОКУ, академік Володимир Платонов розповідав мені, що його вважали ледь не зрадником, коли він закликав до тверезої оцінки стану справ і систематичної допомоги розвиткові зимових видів спорту. Я погоджуюсь з ним. У нашій газеті „Стадіон" ми неодноразово і відверто писали про недостатню увагу до олімпійського спорту, але нас не чули...

На XIX Олімпіяді головною нашою надією на нагороди був біятлон. Цей вид спорту розвивається в Україні з 1928 року. Першу золоту медалю на XII Олімпіяді 1976 року здобув Іван Бяков у естафеті 4 х 7.5 км. В Україну він приїхав з Сибіру і став провідним організатором цього виду спорту. До Салт Лейк Сиґі приїхали Валентина Цербе з Чернігова – вихованка української школи біятлону і єдина наша медалістка, видатні спортсменки і неодноразові переможниці міжнародних змагань Олена Зубрилова, Олена Петрова, Тетяна Водоп'янова, Ніна Лемеш. За ними йдуть Оксана Яковлева і Оксана Хвостенко. Сезон 2001-2002 років вони проводять з піднесенням, а Олена Зубрилова була третьою у загальному заліку Чаші світу. І раптом – провал... Що сталося? Чи завинило спорядження, чи підвело здоров'я? Усе, на мій погляд, пояснюється втратою спортивної форми.

Українські спортсменки змушені брати участь в усіх виснажливих змаганнях в надії здобути грошові нагороди, щоб забезпечити своє прожиття та існування свого виду спорту. Вони виснажились у десятках стартів Чаші світу. І фахівці повинні визнати це. Треба поставити крапку у цьому: доки наші спортсмени будуть самі заробляти на своє життя, доти держава не матиме морального права вимагати від них повної самовідданости на користь .. держави.

Усе ж наші досягнення на XIX Олімпіяді виявились кращими, ніж прогнозували деякі песимісти. П'яте місце Станіслава Кравчука у фристайлі і шосте Лідії Лудан на санчатах – єдині досягнення української збірної.

Я маю надію ознайомити читачів „Свободи" з висновками громадських слухань у Києві про підсумки участи України у XIX Олімпіяді. А покищо наведу думку президента МОК Гуана Самаранча, яку він висловив у розмові з Валерієм Борзовим: „Україну через відсутність інфраструктри, надійної матеріяльної бази зимових видів спорту не можна вважати „зимовою" державою, тому не слід чекати від неї високих результатів".

Це застереження було висловлене давніше, але у політичних баталіях ні Президент, ні уряд, ні Верховна Рада на звернули на нього уваги. Наслідки далися взнаки у Салт Лейк Сиґі...

Ігор Засєда - голова пресового комітету Національного Олімпійського комітету України (НОКУ).

2002 З'ЇЗД УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема з'їзду: *„ЯК ЗАЦІКАВИТИ МОЛОДЬ В ПРАЦІ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ?"*

Від 15 до 17 березня – на Союзівці, в Кергонксоні, Нью-Йорк

Влаштовують слідуючі організації:

Товариство Українських Інженерів Америки, Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Український Народний Союз

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ

П'ятниця, 15 березня

9:00 – 12:00 веч.: Товариська зустріч

Субота, 16 березня

8:00 – 9:00 ранку: Сніданок
9:00 – 10:00 ранку: Реєстрація
10:00 – 10:15 ранку: Відкриття
10:15 – 12:15 по пол.: Перший панель
12:15 – 1:15 по пол.: Полуденок
1:15 – 3:15 по пол.: Другий панель
3:15 – 5:15 по пол.: Дискусійні сесії
5:15 – 5:30 по пол.: Закриття
6:00 – 8:00 веч.: Вечеря
9:00 до ???? Прийняття

Неділя, 17 березня

8:00 – 10:00 ранку: Сніданок
10:00 – 12:00 пол.: Останній панель (зміст дискусій)

З'їзд включатиме панелі з модераторами, ціллю яких буде заохочувати присутніх до участі в дискусіях. Також будуть можливості окремо говорити і придбати інформації від представників різних організацій. Атмосфера з'їзду буде неформальна.

Більше інформацій знайдете на інтернетовій сторінці:
www.uesa.org.

Реєстраційна форма

Ім'я: ______________________ Факс число: ____________

Організація: ______________________________

Адреса: ______________________________

Місто: ______________ Стейт: ________ Код: ______

Телефон: ______________ Електронна адреса (e-mail): ______________

Я зацікавлений/зацікавлена у слідуючих темах:

____
____
____
____
____
____

Буду присутній/присутня: 15 березня ❑ 16 березня ❑ 17 березня ❑

Реєстрація: Студенти – $20 Професіонали – $30

(чеки виписувати на Ukrainian Engineers' Society of America)

Як реєструватися:

Поштою: 2002 Summit, c/o Marco Shmerykowsky, 15 West 39th Street, 2nd Floor, New York, NY 10018

Факсом: (212) 719-4822

Щоб замовити кімнату на Союзівці, просимо телефонувати на число: (845) 626-5641

Міст - це завжди надійно!
МІСТ MEEST
Грошові перекази в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.
MoneyGram
Корпорація МІСТ
вибір тих,
хто добре рахує свої гроші!
зробіть усмішку своїх рідних щасливішою!
Доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
Надійний сервіс та найкращі ціни - гарантуємо завжди!
найкраща обслуга!
найнижчі ціни!
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
ПІДБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
До ваших послуг більш як 380 агентів по всій Північній Америці
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно
Ми поряд: 1-800-361-7345
Міст - найбільша в світі українська висилкова фірма по висилці грошей та пачок в Україну, країни СНД та Європи

Вам треба ім'я для
нового "члена родини"?
Задзвоніть
на Україну!

startec
THE WORLD, CLOSER TO HOME
10-10-719
це дуже просто
Росія 19.9ц
Білорусія 31.0ц
Молдавія 39.0ц
Грузія 21.9ц
Вірменія 31.0ц
Ізраїль 12.9ц
Німеччина 9.9ц
США і Канада 6.9ц
Світ ваших швидкостей
Україна 23.9ц
Москва 10.9ц
Санкт-Петербург 10.9ц
Світ Ваших цін
• Надзвичайно низькі розцінки 24 години на добу, 7 днів у тиждень
• Не треба підписуватися або переключатися зі своєї основної телефонної компанії
• Нема щомісячних чи інших прихованих оплат*
• Можливість переглядати Ваші телефоні рахунки на Інтернеті: www.myaccount.startec.com
• Додаткова 5% знижка на всі дзвінки протягом 6 місяців, за умови, якщо ви приєднаєтесь до нашої програми, що дозволяє оплачувати рахунки на Інтернеті
Це дуже просто!
Для дзвінків по США і до Канади набирайте 10-10-719 + 1 + Код міста + Номер телефону
Для дзвінків за кордон набирайте: 10-10-719 + Код країни + Код міста + Номер телефону
Телефонуйте до нашого Центру Обслуговування по телефону 1-800-215-4943
або відвідайте нас на Інтернеті: www.myaccount.startec.com
* Стягується Федеральний податок (USF) у розмірі $1 тільки при використовуванні нашого сервісу. Додається невелика оплата за з'єднання в розмірі 30ц при кожному дзвінку за кордон і 15ц при кожному дзвінку по США. Розцінки по США дійсні для всіх штатів за винятком Гаваїв та Аляски. Розцінки на дзвінки за кордон можуть бути іншими при телефонуванні на мобільні телефони. Рекламований 10-10-719 план дійсний тільки для нових клієнтів. Існуючим клієнтам необхідно подзвонити до Центру Обслуговування, щоб дістати нові розцінки і нову плату за з'єднання. Ваша локальна телефонна компанія може не забезпечувати сервісом 10-10-719 або сервісом пересилки рахунків. Дзвоніть до Центру обслуговування по телефону 1-800-215-4943, що дістати інформацію про існування інших можливостей використання нашого коду.

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ"

— влаштовує —

ДЕННИЙ ТАБІР „ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ"

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять) українською мовою.
Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2002р. Вийнятків немає.
Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участи в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у трьох групах:
від 23 до 30 червня 2002 р., від 30 червня до 7 липня 2002 р.
та від 7 до 14 липня 2002 р. (якщо буде відповідна кількість учасників)

ОПЛАТА ЗА ПОБУТ НА СОЮЗІВЦІ: за батька, або матір і за одну дитину $105.00 денно, що включає сніданки та вечері. В ціну є вже включені податки й обслуга. За кожну додаткову дитину оплата $10.00 денно. Друга доросла особа платить тільки за харчування. Члени УНСоюзу одержують 10% знижки. Замовлення кімнат із $50.00 завдатку висилати на адресу:

ТАБІР ПТАШАТ
Ukrainian National Association Estate
P.O. Box 529, Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641

- **Таборова оплата: — $85.00 і $5.00 реєстраційне (незворотне)**
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до: **Mrs. Oksana B. Koropeckyj, 1604 Forest Park Ave., Baltimore, MD 21207. Tel. (410) 744-0644 (7:30 до 10:00 веч.).**
- Реченець зголошень: **Перша група: 8 квітня 2002 р.**
  Друга група: 15 квітня 2002 р.
  Третя група: 22 квітня 2002 р.
- Число учасників обмежене.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ- 2002

Ім'я і прізвище дитини ....
по-українськи і по-англійськи
Дата народження ....
Адреса..
Телефон..

❑ від 23 до 30 червня 2002 р. ❑ від 30 червня до 7 липня 2002 р.
❑ від 7 до 14 липня

Величина таборової сорочинки дитини: ❑ 6-8, ❑ 10-12, ❑ 14-16.

❑ Залучую чек на суму $........... ❑ Резервую кімнату на Союзівці

....
Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)
Завваги..
....
....
Підпис батька або матері

• РОЗШУКИ •

Пошукую інформацій про ЛЕВА МЕЛІКА, карикатуриста у „Львівських Вістях" під час Другої світової війни. Генрі Абрамсон, проф. асистент Департаменту історії Голокосту і студій юдеїзму Флоридського Атлантичного Університету. 777 Glades Rd., Boca Raton, Fl., 33431.
Tel.:(561) 297-2527 • Fax.: (561) 297-2704

• ПРАЦЯ •

Американець українського походження затруднить особу до чищення і варення. Писати на адресу: William Korecky, 2493 Louis Rd, Palo Alto, CA 94303 або телефонувати:
1-650 251-9311

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.
Тел.: (718) 645-3037

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець, 68 років, матеріяльно забезпечений, життєрадісний, бажає познайомитися з жінкою, яка любить повноцінне, активне життя, мріє про подорожування по світі, а також радіє теплим домашнім затишком. **Тел.: (425) 745-3475.**

Одинокий, інтелігентний, 60-літній легалізований в Америці українець, бажає познайомитися з американкою (або канадійкою) українського походження, віком від 55 років і більше – з метою створення подружжя, уникнення одинокого життя. Захоплюється музикою, спортом.
•Тел.: (727) 345-5839
• Fax: (727) 381-9159
E-mail: Mikchouvit@Yahoo.com

Українка-галичанка, 42 р. (169-70), познайомиться з поважаним американцем українського походження, відповідного віку для серйозних намірів.
Тел.: (908) 852-8755

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
Філядельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN SPECIALS starting at **4.99% APR**
USED CAR LOAN SPECIALS starting at **5.99% APR**

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED (no more than 2 years old) 20% down – Term: 48 months
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS
UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
Philadelphia - Scranton - Trenton
1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

2002 Новорічні постанови:

✓ *більше ощаджування* ✓ *нова хата*
✓ *сплата довгу* ✓ *нове авто*

Новорічні постанови можуть бути здійснені у

Федеральній Кредитові Кооперативі
Самопоміч - Нью Йорк

Self Reliance (NY) Federal Credit Union

Main Office: 108 Second Avenue, New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310, Fax: 212 473-3251 E-mail: SRNYFCU@aol.com

Branches:

Upstate NY
6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938, Fax: 845 626-8636

Long Island
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393, Fax: 516 565-2097

Queens
32-01 31 Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506, Fax: 718 626-0458

Visit our website at: www.selfrelianceny.org **Outside NYC call toll free 1-888-SELFREL**

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✔ на роботі
✔ автомобільних
✔ в публічних місцях
✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ВІЛКС БЕРРІ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 2 березня 2002 р., о год. 2-ій по пол.
в залі української католицької церкви свв. Петра і Павла
635 North River St., Wilkes-Barre, PA.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

164, 169, 282, 333, 409

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Уляна Дячук, **предсідник УНС**

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Генрі Болоский, голова • **Дженет Боланд**, секретар
Ґізела Стефурин, касир • **Тимко Бутрей**, почесний голова Ооокруги

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
23 ЛЮТОГО 2002 р.

Джерзі Ситі, Н.Дж. Річні загальні збори 269 Відділу УНС відбудуться о год. 2-ій по пол. за адресою: 100 Montgomery St., #18M. На порядку зборів вибір нової Управи і вибір делегата на 35-ту Конвенцію УНС.

Павло Фуга, секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
3 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Нюарк, Н.Дж. Річні загальні збори 133 Відділу УНС відбудуться о год. 11:30 ранку в церковній залі св. Івана Хрестителя при 719 Sanford Ave., Newark, NJ. Просимо всіх членів прибути на збори.

Я. Леськів,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
9 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Рочестер, Н.Й. Річні Загальні збори 367 Відділу УНС відбудуться о год. 1-ій по пол. в їдальні школи св. Йосафата. Також буде вибраний делегат на 35-ту Конвенцію УНС. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на півгодини пізніше і будуть правосильними. Після зборів товариська гутірка.

Христина Дзюба,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

SUNDAY,
MARCH 3, 2002

Des Plaines, ILL. The annual meeting of Br. 125 will be held at 12:00 noon in the library of the Black Ram Restaurant, 1414 Oakton Street. Many interesting and informative topics will be discussed as well as the election of a delegate to the Convention. All members are asked to attend.

Barbara Paschen
Recording secretary

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
23 ЛЮТОГО 2002 р.

Філядельфія, Па. Управа 83 Відділу УНС ім. Івана Франка повідомляє, що загальні збори Відділу відбудуться о год. 2-ій по пол. в канцелярії ЗУАДК-у при 1206 Катман Аве. На порядку зборів – вибір управи та вибір делегата і заступника на 35-ту Конвенцію УНС. До участи в нарадах запрошуємо всіх членів відділу із правом голосу.

Александра Корчагін, голова
Стефан Гавриш, секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
24 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Рочестер, Н.Й. Річні загальні збори 285 Відд. УНС ім. Митрополита В. Липківського відбудуться о год. 12-ій пол. в залі парафії св. Покрови, 3176 St., Paul Blvd. На порядку зборів вибір нової управи і вибір делегата на 35-ту Конвенцію УНС.

А. Скібіцький, секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІВТОРОК,
26 ЛЮТОГО 2002 р.

Нью-Йорк, Н.Й. Річні загальні збори 130 Відділу УНС Т-ва „Св. Володимира" відбудуться о год. 1-ій пол. у приміщенні секретаря Відділу Юрія Юрківа. 30-15 36 Street, Astoria, NY. На порядку дня: звіти уступаючої Управи та Контрольної Комісії і вибір нової Управи на наступний рік та вибір делегатів на 35-ту Конвенцію УНС. Проситься всіх членів прибути.

За Управу:
Олександер Редько, голова
Юрій Юрків, секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
2 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Гартфорд, Конн. Загальні збори 277 Відділу УНС ім. Івана Хрестителя відбудуться о год. 1:30 по пол. в Українському Народному Домі, 961 Wethersfield Avenue, Hartford, CT.

Секретар

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку рідним, приятелям, знайомим та всім тим, котрі в прикрий час короткої недуги, старалися улегшити наше горе в час відходу у вічність нашого найдорожчого МУЖА, ТЕСТЯ, ДІДА, НАНАШКА та ВУЙКА

бл. п.

ДМИТРА ТКАЧУКА

Щиро дякую Високопреподобному о. митр. Якові Мельникові, парохові церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії за похоронні відправи, Нестору Кезимишину за дякування під час похоронних відправ. За відправлення Заупокійної Служби Божої в церкві Благовіщення та похоронних відправ на цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку.

Дякую членам гуцульського Т-ва „Черемош" – Михайлові Луціву та Анатазієві Стефуракові за стійку при домовині.

Зокрема дякуємо Михайлові Луціву (гуцульське тов. „Черемош" у Філядельфії), Анатазієві Стефуракові, п-ні Чорні (гуцульське Т-во „Верховинці" надіслала слова співчуття), інж. Борисові Захарчукові (Український Освітньо-Культурний Центр), інж. Степанові Романкові (Українська Федерація Америки), д-р Наталії Пазуняк (в ім'я мужа Романа від Українського Спортового Осередку „Тризуб"), інж. Михайлові Нич (Метрополітальної громади Філядельфії), за їхні зворушливі слова над домовиною Покійного в похоронному заведенні. Щира подяка трембітареві Дмитрові Луціву, що в останнє попрощав Покійного при сумних звуках трембіти.

Дякую двоюрідному братові д-рові Ількові Ткачукові, похресникові Стефанові Фірко, похресниці Уляні Процюк, котрі під час тризни зі щирого серця згадували своє довголітнє знайомство та приязність з Покійним.

Щиро дякую Українському Освітньо-Культурному Центрові, гуцульському Т-ву „Черемош", Українському Братському Союзові (округа Філядельфії), котрі в Сороковий День разом із українською громадою вшанували пам'ять Покійного.

Подяка о. Оресту Михайлюкові – парохові церкви св. Архистратига Михаїла за переведення молитви. Дякую доньці Оксані Крилюк, Михайлові Луціву (Гуцульське Т-во „Черемош"), Патриції Савчак (голова Українського Освітньо-Культурного Центру), Миколі Бойчукові та д-рові Петрові Клюкові (Український Братський Союз), Івану Криху (ЗУАДК), д-р Наталії Пазуняк (Український Золотий Хрест) за їхні теплі слова про Покійного.

Сердечна подяка сестрінці/похресниці Покійного Уляні Процюк за проведення цим днем та за те, що так гарно описала життєвий шлях Покійного.

Щира подяка всім, котрі причинилися до цього дня.

Дякую всім тим, що пожертвували на Служби Божі за упокій душі Покійного:

Олександер і Уляна Процюк, Василь і Александра Дорошенко, Олександер і Таня Білинські, Ілько і Ірена Шкромюк, Дмитро і Евдокія Сороханюк, Михайло і Ольга Нич, Тарас і Оля Білинські, Ірена Бойко, Іван і Галя Терлецкі, Володимир і Катруся Василащук, Роман і Марія Коновалук, Юстина Голіней, Юрій Голіней, Ірена Стерчо, Лука і Анна Бабій, Анна Папроцький, Любомир і Галина Пиріг, Володимир і Звення Романів, Ігор і Марія Чижович, Анна і Василь Осадчук, Антін і Марта Рубель, Александер і Евгенія Харків, Анатолій і Марія Лосайстер, Стефан Горганюк, Параска Залівців/Чайка, Стефан і Наталка Фірко, Левко і Оксана Строцький, Роман і Маряна Ольховецькі.

Дякую всім хто прислав квіти та пожертви на дані організації:

Іван і Маруся Тимчук з родиною, Василь і Оксана Крилюк з родиною, Стефан і Наталія Фірко з родиною, д-р Ілля і Соня Ткачук з родиною, Олександер і Уляна Процюк з родиною, Юрко і Петруся Савчак, Тарас і Оля Білинські з родиною, Левко і Оксана Строцькі з родиною, Студійний Осередок Української Культури при Менор Каледж, Богдан і Гануся Василащук, Занко і Тамара Процик, Гуцульське Т-во „Черемош", родина Федурійчук, родина Кручоскі, родина в Україні, Оля Пустяк, Дмитро Михайлюк, Український Освітньо-Культурний Центр.

НА ГУЦУЛЬСЬКЕ Т-ВО „ЧЕРЕМОШ" та СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ГУЦУЛІВ/ЖУРНАЛ „ГУЦУЛЬЩИНА В УКРАЇНІ" зложили:

по 50 дол. Оксана Ткачук, Анна Стахів (Канада);
по 25 Стефан і Наталка Фірко, Михайло і Роксоляна Луців, Олександер і Уляна Процюк;
по 20 Ярослав і Кароля Федурійчук, Анатозій і Анна Стефурак;
10 Гільда Фірко.

ДЛЯ СИРІТ В СЕЛІ ШЕШОРИ В УКРАЇНІ зложили:

200 дол. д-р Ілько і Соня Ткачук (Чикаго);
по 100 д-р Ярослав і Іванка Стахів (Тексас), Богдан і Христина Турченюк, Українська Кредитівка;
по 50 Оксана Ткачук, Ярема і Марія Ткачук (Дітройт), СУА 90 Відділ Філядельфія, Марта і Антін Рубель, Зенон, Тамара і Ігор Процик;
30 Параска Романюк;
по 25 Ірина і Осип Паар, Мирон і Слава Білас, Петро і Марта Штомпіль, Петро і Марія Кондрат, Дарія Федак, Володимир і Звення Романів, Стефан і Наталка Фірко, Зеновій і Христина Їжак;
по 20 Іван і Маруся Тимчук, Василь і Оксана Крилюк, Олександер і Уляна Процюк, Ольга і Тарас Білинські, Віра Савчин, Дарія Стейчук, Микола і Марія Бойчук, Василь і Марія Стефурак, Мирослав Лабунька;
по 10 Ірина Стерчо, Анна Бута.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР:

100 дол. Борис і Звення Захарчук;
по 50 Оксана Ткачук, Лев і Ірина Кушнір, Алексaндер і Ірина Михалюк;
по 40 Микола і Марія Бойчук, Віра Кліш;
30 Іван і Надія Савчук;
по 25 Стефан і Анна Макух, Василь і Марія Панчак, Марія Данилів, Зенон і Людмила Чайковські, Олександер і Ірена Михалюк, Данило і Ксеня Захарчук, Михайло і Роксоляна Луців, Стефан і Наталка Фірко, Дорис Лютий, Марія Максимюк, Михайло і Ольга Нич, Анна Машлянка і Михайло Сюма, Андрій і Галина Стачнів, Роман і Марта Шиприкевич-Волчук, Юрко і Патриція Савчак, Богдан і Віра Тодорів, Микола і Текля Андрухів, Марія Данулів, Петро і Ольга Гурський, д-р Петро і Орися Гевка, Михайло і Дарія Лашин;
по 20 Віра Кліщ, Микола і Марія Бойчук, Василь і Марія Стефурак, Уляна і Олександер Процюк, Іван і Марія Куземський;
по 10 Гільда Фірко, Люба Сабо, Параска Залівців, Петро Леськів.

НА УКРАЇНСЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ АМЕРИКИ:

по 50 дол. Оксана Ткачук, Богдан і Ксеня Корженьовські;
30 Степан Романко;
25 Влодко і Ірена Марущак;
20 Іванка Луцишин.

НА УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ В КАНАДІ:

50 дол. Емілія Боднарчук.

Складаємо заслужену подяку похоронному заведенню Михайла Насевича ІІ-го за взірцеве проведення похорону.

Ще раз дякуємо всім, що разом з нами відпровадили нашого Мужа, Тестя, Діда, Нанашка і Вуйка на вічний спочинок.

Дружина ОКСАНА ТКАЧУК з родиною

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Пам'яті Святослава Добровольського

17 січня 2002 року, в ранніх годинах, відійшов у вічність мешканець „Діброви" біля Брайтону в Дітройті Святослав Добровольський.

Святослав народився 12 червня 1923 року в Ченстохові у Польщі. Згодом його батьки переїхали до Коломиї в Галичині, де Святослав одержав середню освіту. До 1944 року працював майстром з ремонту радіоприймачів та кіномеханіком в Косові. Під час Другої світової війни переїхав до Відня, а опісля – до Мюнхену, де студіював архітектуру. В 1946 році виїхав до Австралії і там відкрив архітектурне бюро, включився в українське життя Сиднею. Під час перебування в Сиднею намалював перший на цьому континенті портрет Тараса Шевченка, відбитки якого подарував багатьом школам, Народним домам і організаціям в Австралії, Америці і Україні. За його проєктом збудовано Українську православну церкву і Народний дім в Сиднеї.

У 1966 році він переїхав до Дітройту і одружився з учителькою музики Лідою Терлецькою. Вони стали першими постійними мешканцями „Діброви", де збудували свій дім. Святослав працював у компанії Форда.

Вперше Святослав і Ліда Добровольські вибралися в Україну у 1970 році, а пізніше відвідували Україну ще десять разів, помагали родині і друзям. Святослав запроєктував Народний дім в Косові і будинок коло церкви Різдва Івана Хрестителя, подарував місцевим товаришам цінні книги і музичну апаратуру. З його фінансовою допомогою надруковано у Вижниці, в 2000 році, книжку П. Іванюка „Вечорниці – чарівниці". Оригінал портрета Т. Шевченка і дві його копії він подарував Музеєві українського мистецтва у Львові.

Святослав любив мистецтво, малював картини з української тематики, був товаришем кераміки. Любив молодь і часто допомагав на пластовій оселі „Зелений яр".

Недуга серця поволі підкошувала його сили. В смутку залишив дружину Ліду, дальшу родину і друзів. Дружині Ліді складаємо щирі співчуття, а молитви засилаємо перед престіл Всевишнього, щоб дав їй здоров'я, сили у цьому великому горі і мав у своїй опіці.

Світлої пам'яті Софія Левицька

Софія Левицька, з дому Антимович-Алімурза, народилася 16 листопада 1913 року, в с. Палагичі на Станіславщині, в родині священика. Після Другої світової війни переїхала до США, де вже перебував її чоловік о. Богдан Левицький. Це подружжя в гірському містечку Мекаду було відоме на всю округу своєю роботою серед українських громад Мекаду та Лігайтону. Український хор, українські вистави, українська вишивка прийшли сюди як нерозривний зв'язок з далекою Україною, що стогнала в московсько-більшовицькому ярмі.

Померла Софія Левицька 12 січня ц. р. і була похована на українському цвинтарі в Мекаду, залишивши в смутку родину та друзів-парафіян Мекаду та Лігайтону.

Вічна їй пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
із сумом повідомляє, що 1 лютого 2002 р.
відійшов із цього світу

бл. п.

д-р БОГДАН КРУК

довголітній член НТШ,
колишній голова Осередку Праці НТШ-А в Дітройті.

Дружині і рідним висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА НТШ

З волі Всевишнього, дня 3 лютого 2002 р. відійшла від нас
у вічність, на 84-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА ҐОЄВИЧ

з дому МИКИЦЕЙ

Нар. 25 грудня 1918 р. в м. Надвірні, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 і 6 лютого 2002 р., а тіло похоронено на цвинтарі св. Миколая, Чикаго, Іл.

В глибокому смутку залишилися:

син	**– ЮРІЙ з дружиною, дітьми і внуками**
дочки	**– ЛЮБА МИЦИК з мужем, дітьми і внуками**
	– МАРТА ОЖҐА з мужем і дітьми
сестра	**– ЗОНЯ ҐАВУР з дітьми і внуками**

ближча і дальша родина в Канаді і Україні.

Ласкаво просимо помолитися за спокій Її душі.
Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що
в суботу, 9 лютого 2002 р. відійшла у вічність наша найдорожча
ДРУЖИНА, СЕСТРА, ШВАГЕРКА, ТЕТА і КУЗИНКА

бл. п.

АННА СЕКРЕТА

з дому КЛАПІЩАК

нар. в Делятині, в горах Карпатах

Залишила в смутку:

мужа	**– СТЕФАНА**
сестер	**– ІРИНУ з мужем ПЕТРОМ ОСТАПЧУКОМ та дітьми і внуками**
	– ОЛЮ з мужем о. митратом РОМАНОМ ГАНКЕВИЧЕМ
братову	**– НАТАЛКУ КЛАПІЩАК з дітьми та внуками**
рідних	**– МАРІЮ КАСІЯНЧУК**
	– ОКСАНУ СЕНЮК з дітьми
	– МИХАЙЛА СКИБУ з дружиною ДАРКОЮ
	– НАТАЛКУ КОСТИСЬКО

і численну родину в Україні і Канаді.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що по довгій недузі, з Волі
Всевишнього, відійшов у вічність 14 лютого 2002 р., на 105 році
життя найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

МИХАЙЛО ШИПУЛА

нар. 4 січня 1898 р. в Золочеві, Україна.
Учасник Визвольних Змагань у рядах Української Галицької Армії.

ПАРАСТАС відбувся в понеділок, 18 лютого 2002 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок,19 лютого в церкві Чесного Хреста, в Асторії, Н.Й. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені у смутку:

доньки	**– ЯРОСЛАВА ҐУДЗЯК з мужем ОЛЕКСАНДРОМ**
	– СТЕФАНІЯ ШИПУЛА
внуки	**– о. БОРИС ҐУДЗЯК**
	– МАРКО ҐУДЗЯК з дружиною РОМОЮ
правнуки	**– КАТЕРИНА ЛЯРИСА, ГРИГОРІЙ ЛУКА і ЗАХАРІЙ ДАНИЛО ҐУДЗЯКИ**

Нехай спочиває в Бозі!
Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів в пам'ять Покійного можна скласти пожертву на Львівську Богословську Академію (Українська Католицька Освітня Фундація – UCEF)
2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
або на Фонд Дітей Чорнобиля 272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078.

У глибокому смутку повідомляємо друзів, знайомих і
приятелів, що 14 грудня 2001 р. упокоївся в Бозі
на 80-му році життя мій найдорожчий МУЖ і БРАТ

бл. п.

ІВАН ГОЛОВАЧУК

нар. 22 червня 1921 р. в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 18 грудня 2001 р. при участи о. Ярослава Табаки в українській католицькій церкві Holy Cross, St. Thomas, Ontario, а тіло Покійного спочило на Holy Angel's Cemetery, St. Thomas, ON, Canada.

У смутку залишилися:

дружина	**– ЮЛІЯ ГОЛОВАЧУК з родиною, друзями, знайомими і приятелями в Канаді**
сестри	**– ЯВДОХІЯ і МАРКА з родинами, друзями, знайомими і приятелями в Україні**

Нехай канадська земля буде Йому легкою.

Нехай з Богом спочиває.

Вічна Йому пам'ять!